

EKONOMICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVE
FAKULTA PODNIKOVÉHO MANAŽMENTU

Evidenčné číslo: 104004/B/2024/36145173760970756

DOPAD PANDÉMIE NA FINANČNÚ SITUÁCIU RONA A.S.
LEDNICKÉ ROVNE
Bakalárska práca

2023

Samuel Boušek

EKONOMICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVE
FAKULTA PODNIKOVÉHO MANAŽMENTU

Dopad pandémie na finančnú situáciu RONA a.s. Lednické
Rovne
Bakalárska práca

Študijný program: Ekonomika a manažment podniku
Študijný odbor: Názov študijného odboru
Školiace pracovisko: Katedra podnikových financií
Vedúci záverečnej práce: Ing. Elena Moravčíková, PhD.

Bratislava 2023

Samuel Boušek

Čestné vyhlásenie

Čestne vyhlasujem, že som záverečnú prácu vypracoval sám a uviedol som všetku použitú literatúru.

Dátum: 2.5. 2024

.....

ABSTRAKT

BOUŠEK, Samuel: *Dopad pandémie na finančnú situáciu RONA a.s. Lednické Rovne.* – Ekonomická univerzita v Bratislave. Fakulta podnikového manažmentu; Katedra podnikových financií. – Vedúci záverečnej práce: Ing. Elena Moravčíková, PhD. Bratislava: FPM, 2024, 45s.

Cieľom záverečnej práce je za použitia finančnej analýzy popísať a analyzovať finančné zdravie podniku RONA a.s. Práca je rozdelená do štyroch kapitol. Prvá kapitola je venovaná aktuálnemu stavu riešenej problematiky doma a v zahraničí. Definujeme v nej štandardné pojmy spojené so skúmanou problematikou. V druhej kapitole sme stanovili hlavný cieľ práce a vytýčili sme si čiastkové ciele. Tretia kapitola sa zaoberá charakteristikou skúmaného subjektu, pracovným postupom, ktorými sme vypracovali prácu, metódam získavania údajov a spôsobom vyhodnocovania výsledkov práce. V štvrtej kapitole sa venujeme výsledkom práce, ktoré sme dosiahli analýzou podniku RONA a.s. Približujeme jednotlivé finančné výkazy a pomerové ukazovatele podniku. Výsledkom riešenia danej problematiky je vyhodnotenie finančného zdravia podniku.

Kľúčové slová: finančná analýza, finančné zdravie, pomerové ukazovatele

ABSTRAKT

BOUŠEK, Samuel: *The impact of the pandemic on the financial situation of RONA a.s., Lednické Rovne.* – University of economics in Bratislava. Faculty of business management; Department of corporate finance. – Profesor : Ing. Elena Moravčíková, PhD. Bratislava: FPM, 2024, 45s.

The aim of the final thesis is to describe and analyze the financial health of RONA a.s. using financial analysis. The work is divided into four chapters. The first chapter is devoted to the current state of the problem at home and abroad. In it, we define standard terms associated with the investigated issue. In the second chapter, we set the main goal of the work and set sub-goals. The third chapter deals with the characteristics of the subject under investigation, the work procedure by which we developed the work, the methods of data acquisition and the method of evaluating the results of the work. In the fourth chapter, we deal with the results of the work we achieved by analyzing the company RONA a.s. We approximate the individual financial statements and ratios of the company. The result of solving the given problem is the evaluation of the financial health of the company.

Key words: financial analysis, financial health, ratios

OBSAH

Úvod	1
1 Súčasný stav problematiky doma a v zahraničí.....	2
1.1 Finančná situácia podniku	2
1.2 Finančná analýza ako spôsob hodnotenia finančnej situácie podniku	3
1.3 Používatelia finančnej analýzy	3
1.4 Hodnotenie finančnej situácie, funkcie a ciele finančnej analýzy	4
1.5 Zdroje dát a informácií pre ohodnotenie finančnej situácie v podniku	6
1.5.1 Účtovná závierka ako zdroj informácií	7
1.5.2 Súvaha	7
1.5.3 Výkaz ziskov a strát.....	8
1.5.4 Výkaz o peňažných tokoch.....	8
1.5.5 Poznámky k účtovnej závierke	9
1.6 Pomerové ukazovatele pri hodnotení finančnej situácie podniku	9
1.7 Likvidita.....	10
1.8 Aktivita	11
1.9 Zadlženosť	12
1.10 Rentabilita.....	12
1.11 Pridaná hodnota	14
1.12 Novovytvorená hodnota	15
2 Cieľ práce	16
3 Metodika práce a metódy skúmania	17
4 Výsledky práce a diskusia	21
4.1 Analýza finančných výkazov spoločnosti	21
4.2 Finančné pomerové ukazovatele	29
Záver	40
Zoznam použitej literatúry	42
Zoznam príloh	43

Zoznam ilustrácií a zoznam tabuliek

Tabuľka 1 Základné informácie o akciovej spoločnosti RONA.....	17
Tabuľka 2 Finančné informácie o akciovej spoločnosti RONA.....	19
Tabuľka 3 Vlastný a cudzí majetok	25
Tabuľka 4 Zlaté bilančné pravidlo a čistý pracovný kapitál.....	25
Tabuľka 5 Ukazovatele likvidity.....	29
Tabuľka 6 Ukazovatele aktivity zo skupiny doby obratu	31
Tabuľka 7 Ukazovatele zadlženosti podniku RONA, a.s.	34
Tabuľka 8 Tvorba pridanej hodnoty	37
Obrázok 1 Logo spoločnosti RONA, a.s.	17
Obrázok 2 Krajiny vývozu	18
Obrázok 3 Štruktúra aktív	23
Obrázok 4 Štruktúra pasív	24
Obrázok 5 Výnosy, náklady a výsledok hospodárenia.....	27
Obrázok 6 Štruktúra výnosov	28
Obrázok 7 Štruktúra nákladov	29
Obrázok 8 Ukazovatele likvidity.....	30
Obrázok 9 Ukazovatele aktivity zo skupiny obratu	32
Obrázok 10 Ukazovatele rentability podniku RONA, a.s.	35

Úvod

Opatrenia proti pandémie COVID-19 výrazne ovplyvnili mnohé oblasti života, pričom oblasť podnikania nie je výnimkou. Od narušenia dodávateľských reťazcov a zmien v správaní spotrebiteľov až po hlboké zmeny v dynamike pracovnej sily a ekonomických neistotách, pandémia postavila podniky pred nespočetné množstvo výziev a príležitostí, pričom pretvorila odvetvia, ekonomiky a spôsoby, akými podniky fungovali a fungujú dodnes. Podniky boli nútené prehodnotiť svoje stratégie, postupy a obchodné modely a to často pod obrovským tlakom a neistotou. Mnohé podniky implementovali dohody o práci na diaľku, spustili iniciatívy digitálnej transformácie, diverzifikovali dodávateľské reťazce a realizovali aj ďalšie zmeny z potreby rýchlo sa prispôsobiť meniacemu sa prostrediu, aby prežili a zostali konkurencieschopné. Ako to však v konkurenčnom prostredí býva, nie každý podnik toto výnimočné obdobie zvládol a mnoho ich ukončilo svoju činnosť. My sa však v práci pozrieme na finančnú situáciu podniku, ktorý zvládol obdobie pandémie, pričom sa zameriame na jeho hospodárenie pred a počas protipandemických opatrení.

Hlavným cieľom bakalárskej práce je analyzovať dopad pandémie COVID-19 na finančné zdravie vybraného podniku. Pre analýzu sme vybrali akciovú spoločnosť RONA, nakoľko je jedným z popredných a najväčších výrobcov bezolovnatého krištálinového nápojového skla na svete. Práca pozostáva z dvoch hlavných častí, a to z časti teoretickej a analytickej. V teoretickej časti prostredníctvom preštudovania odbornej domácej a zahraničnej literatúry charakterizujeme pojmy finančná situácia a finančné zdravie podniku, pričom si priblížime aj aspekty finančnej analýzy ako hlavného nástroja na hodnotenie finančného zdravia podniku. V rámci finančnej analýzy objasníme metódu pomerových ukazovateľov, pričom sa zameriame konkrétne na ukazovatele likvidity, aktivity, zadlženosti a rentability a ich výpočet. V analytickej časti sa budeme zaoberať analýzou položiek účtovných výkazov podniku RONA a.s. a to v priebehu rokov 2017 – 2022, aby sme zaznamenali aj obdobie pred vypuknutím pandémie. Následne vyhodnotíme a porovnáme finančnú situáciu vybraného podniku pred vypuknutím pandémie Covid-19 až po rok 2022, pre ktorý sú k dispozícii najaktuálnejšie účtovné informácie. V ďalšej časti hodnoty pomerových ukazovateľov porovnáme so strednými hodnotami ukazovateľov podnikov v rovnakom odvetví a zhodnotíme hospodárenie vybraného podniku vzhľadom na výsledky odvetvia.

1 Súčasný stav problematiky doma a v zahraničí

Pre posúdenie finančného zdravia podniku je potrebné najskôr definovať súvisiace pojmy. V nasledujúcej kapitole preto priblížime finančné zdravie podniku a aspekty finančnej analýzy, prostredníctvom ktorej môžeme finančné zdravie posudzovať.

1.1 Finančná situácia podniku

Uspokojivá finančná situácia podniku sa v anglosaskej literatúre často označuje pojmom finančné zdravie (ang. *financial health*). Finančne zdravý podnik je taký, ktorý je schopný v danom okamihu aj v budúcnosti dosahovať určitú mieru zhodnotenia vloženého kapitálu, ktorá je úmerná výške rizika daného odboru podnikania. Rentabilita vloženého kapitálu sa následne odráža v trhovej cene akcií, prípadne cenných papierov emitovaných podnikom. Súčasne s rentabilitou je ďalším dôležitým znakom finančného zdravia likvidita, teda schopnosť podniku včas splniť svoje finančné záväzky. Na posúdenie finančného zdravia podniku sa spravidla používajú ukazovatele finančnej analýzy ako sú ukazovatele rentability, likvidity, zadlženosti a aktivity, ktoré pomôžu identifikovať silné a slabé miesta v hospodárení podniku, načrtnúť trendy budúceho vývoja finančnej situácie a uľahčiť manažérom ich rozhodovanie v riadení podniku.¹

Finančná situácia a finančné zdravie podniku sa zaoberá najmä schopnosťou poukázať finančné prostriedky, ktoré boli generované z hospodárskeho a finančného výsledku hospodárenia podniku. Toto zdravie môže byť vyjadrené v podobe rôznych ukazovateľov, ako napríklad likvidita, zadlženosť, ziskovosť a výkonnosť, pričom tieto ukazovatele sú porovnávané s konkurenciou. Ak je finančné zdravie podniku v kladných hodnotách, znamená to, že má potrebné finančné prostriedky na plnenie záväzkov, ako aj na investovanie do rastu a rozvoja. To môže o podniku vytvárať pozitívny dojem, čo sa zvykne prejaviť formou zvýšenia dôvery investičných spoločností alebo zákazníkov, čo prináša v podnikoch úspech z dlhodobého hľadiska. Ak sa finančné zdravie podniku neprezentuje v hodnotách, ako by bolo vhodné, môže to predstavovať problémy s financovaním činností podniku. V tomto prípade to predstavuje napríklad nedostatok kapitálu na rozvoj podniku, neschopnosť plniť svoje záväzky, nedostatočný cash flow alebo iné riziká spojené s financiami podniku.

¹ KALOUDA, František. Finančná analýza a riadenie podniku. Plzeň: Vydavateľstvo a nakladateľstvo Aleš Čeněk. 2014 ISBN 9788073806460

1.2 Finančná analýza ako spôsob hodnotenia finančnej situácie podniku

Všeobecnou metódou, ktorá slúži ako nástroj poznania finančnej situácie podniku, je analýza, ktorou sa rozumie rozklad predmetu alebo javu na jeho základné prvky, pričom jej charakteristickou črtou je oddeľovanie podstatných znakov skúmaného javu od nepodstatných, abstrahovanie od nedôležitých skutočností vzhľadom na podstatu javu, resp. predmetu, ktorý je analyzovaný.²

Finančná analýza tak, ako ju poznáme v súčasnosti, je moderná metóda, ktorá pôvodne vznikla v USA. Na Slovensku sa začal tento pojem používať vo väčšej miere až po roku 1989, kedy sa začalo tvoriť trhové prostredie.³

Finančnú analýzu môžeme chápať ako súbor činností, ktorých cieľom je získať a kompletne zhodnotiť finančnú situáciu v podniku.⁴

Finančná analýza podniku je súbor metód, ktoré umožňujú určiť a ovplyvniť postavenie podniku na základe analýzy jeho ekonomickej situácie. Je veľmi účinným diagnostickým prostriedkom, ktorý umožňuje posúdiť finančné zdravie podniku.⁵

Finančná analýza je prepracovanou súčasťou finančného riadenia a taktiež metódou hodnotenia finančného hospodárenia firmy, pri ktorom sa spracúvajú údaje vychádzajúce z podnikovej činnosti najčastejšie v peňažných jednotkách.⁶

Finančná analýza je nástroj využívaný pri riešení finančných otázok podniku – pri získavaní, alokácii a rozdeľovaní finančných zdrojov. V súčasnosti je v teórii a praxi finančná analýza vnímaná ako súčasť postupov finančného kontrolingu.⁷

1.3 Používatelia finančnej analýzy

Údaje zaoberajúce sa finančnou situáciou podniku sú využívané najmä manažmentom podniku. Tieto údaje však využívajú aj externí používatelia, ktorí s podnikom udržiavajú kontakt.

² ŠLOSÁROVÁ, Anna. – BLAHUŠIAKOVÁ, Miriam. Analýza účtovnej závierky : Wolters Kluwer, 2020, s. 279, ISBN 978-80-571 0166-6

³ KOTULIČ, Rastislav - KIRÁLY, Peter. – RAJČÁNIOVÁ, Miroslava. Finančná analýza podniku, Bratislava: Wolters Kluwer, 2018, s. 11, ISBN978-80-8166-888-1

⁴ KISLINGEROVÁ, Eva. a kol.: Manazérske financie. vyd. Praha : C. H. Beck, 2004, s. 21. ISBN 978-80-7179-8026

⁵ KOTULIČ, Rastislav - KIRÁLY, Peter. – RAJČÁNIOVÁ, Miroslava. Finančná analýza podniku, Bratislava: Wolters Kluwer, 2018, s. 12. ISBN 978-80-8168-888-1

⁶ KRAFTOVÁ, Ivana. Finanční analýza municipální firmy. 1. vyd. Praha : C. H. Beck, 2002, s. 25. ISBN 978-80-8168-888-1

⁷ ORESKÝ, Milan. - REHÁK, Róbert. Finančná a ekonomicke analýza obchodného podniku 2. vyd. Bratislava : Wolters Kluwer, 2019, s. 93. ISBN 978-80-571-0174-1

Používateľov finančnej analýzy môžeme rozdeliť do dvoch skupín:

a) Externí používatelia – sú to používatelia mimo podnikovej jednotky:

- Investori – sú to poskytovatelia kapitálu pre podnik. Analýzu sledujú pre informácie k investovaniu v podniku. Taktiež preto aby si vedeli overiť stav a výnosnosť ich doterajších poskytnutých zdrojov.
- Banky – informácie z analýzy využívajú pre závery o finančnom stave podniku ako dlžníka. Banka ako veriteľ rozhoduje, komu a za akých podmienok, poskytne úver.
- Štát a jeho orgány – sústreďujú sa najmä na ziskovú činnosť podniku. Štát kontroluje, či podnik správne odvedol dane a ako nakladá s dotáciami, ktoré im štát poskytol.
- Obchodní partneri – dodávatelia sa zameriavajú predovšetkým na schopnosť podniku hradiť splatné záväzky. Odberatelia sa taktiež zaujímajú o finančnú situáciu, pričom ak je nepriaznivá, môže to mať negatívny dopad na kvalitu výrobkov.

b) Interní používatelia – používatelia pracujúci pre podnik využívajú dáta z vnútorného prostredia podniku:

- Manažéri – dáta sú im potrebné pre operatívne alebo strategické rozhodnutia a riadenie podniku.
- Zamestnanci – zaujímajú sa o finančné zdravie podniku kvôli istote v zamestnaní, kariérenému postupu, profesijnému rastu, zlepšovaniu v sociálnej a mzdovej oblasti.

1.4 Hodnotenie finančnej situácie, funkcie a ciele finančnej analýzy

Finančná situácia v podniku sa hodnotí na základe finančnej analýzy. Základnými prameňmi finančnej analýzy sú účtovné výkazy. Napriek tomu môže byť zdrojom finančnej analýzy všetko, čo pomôže pri hodnotení finančného zdravia podniku. Všeobecne môžeme tieto zdroje rozdeliť na interné a externé. Treba si však dávať pozor na správnosť, prípadne dôveryhodnosť získaných informácií. Medzi interné zdroje môžeme zaradiť súvahu, výkaz ziskov a strát, výkaz o peňažných tokoch, prílohu, výročnú správu a vnútro podnikové účtovníctvo. Zdrojmi však môžu byť aj menej oficiálne informácie, získané napríklad rozhovorom so zamestnancom. Medzi externé zdroje sa radia informácie získané z vonkajšieho prostredia podniku, ako sú napríklad správy odbornej tlače, burzové informácie, nezávislé hodnotenia, makroekonomické údaje.⁸

⁸ DLOUHOŠOVÁ, Dana. Finančné riadenie a rozhodovanie v podniku : analýza, investovanie, oceňovanie, riziko, flexibilita. 3., rozš. vyd. Praha: Ekopress, 2010. ISBN 978-80-86929682

Finančná analýza má vo všetkých krajinách s trhovou ekonomikou dlhú tradíciu a je dôležitým prvkom podnikového riadenia. Aj v Slovenskej republike je neoddeliteľným nástrojom pri hodnotení ekonomického zdravia podniku. Výsledky finančnej analýzy sú dnes významným kritériom pre jednotlivé ekonomické rozhodnutia. Sú dôležité pre vlastníkov firmy, potenciálnych investorov, či pre prípadných veriteľov. Firma je z pohľadu finančnej analýzy zdravá vtedy, keď zhodnocuje vložené prostriedky, je finančne stabilná a je schopná hradiť záväzky. Najdôležitejšou úlohou finančnej analýzy je teda pripraviť podklady pre rozhodovanie o prosperite firmy. Spojenie medzi účtovníctvom a fungovaním podniku zobrazuje určitý vzťah. Účtovníctvo predstavuje z hľadiska finančnej analýzy peňažné dáta, ktoré sú viazané k jednému časovému okamihu.⁹

Hlavným cieľom finančnej analýzy je objasniť, resp. poskytnúť čo najrealistickejší obraz o finančnej situácii v podniku, efektívnosti hospodárenia, o postavení podniku na trhu a to v podobe zrozumiteľných výstupov pre všetkých, ktorí tieto informácie potrebujú. Najdôležitejším faktorom pri spracovaní finančnej analýzy je schopnosť hľadania vzťahu medzi rozličnými dátami a vzájomné prepojenie týchto dát. Na základe týchto vzťahov možno jednoduchšie a presnejšie určiť slabé a silné stránky podniku. Cieľom finančnej analýzy je teda zhodnotiť finančnú situáciu podniku a identifikovať determinanty, ktoré ju ovplyvnili.¹⁰

Funkcie finančnej analýzy:

- a) kvantifikačná funkcia – finančná analýza vyjadruje javy a procesy pomocou čísel, tým dokáže určiť úroveň, objem, odchýlky skúmaných javov,
- b) informačná funkcia – z finančnej analýzy pochádzajú informácie pre manažérov, zamestnancov, veriteľov, investorov, štátne orgány i verejnosť,
- c) poznávací funkcia – z výsledkov finančnej analýzy možno zistiť finančnú situáciu podniku, postavenie podniku, vlastností analyzovaných veličín, ich vzájomné vzťahy a vývoj v čase,
- d) kontrolná funkcia – finančná analýza odovzdáva jej používateľom dôležité údaje pre kontrolu,
- e) stimulujúca funkcia – výsledkom finančnej analýzy je vyššia intenzita podnikových procesov.

⁹ ČIŽINSKÁ, Romana. Základy finančného riadenia podniku. Praha: Grada, 2018, 240 s. ISBN 978-80- 271-0194-8

¹⁰ KISLINGEROVÁ, Eva. a kol.: Manazérske financie. vyd. Praha : C. H. Beck, 2004, s. 22-24. ISBN 978-80-7179-8026

1.5 Zdroje dát a informácií pre ohodnotenie finančnej situácie v podniku

Dôležitosť zdrojov informácií pri hodnotení zdravia podniku spočíva v zabezpečení spoľahlivých, presných a relevantných údajov. Správne zdroje informácií sú nevyhnutné pre čo najpresnejšie ohodnotenie a pomáhajú pri vytváraní informovaných rozhodnutí a stratégií. Použitie klamlivých, skreslených alebo neaktuálnych informácií, môže viesť ku chybovosti, z čoho môže vyplývať nepresná analýza so zavádzajúcim záverom a následne nevhodne aplikovanými rozhodnutiami, ktoré môžu ohroziť finančnú stabilitu podniku. Preto je kľúčové vhodne zvoliť a identifikovať vhodné zdroje informácií.¹¹

Zdrojom informácií pre finančnú analýzu je každý údaj, evidencia, dokument, správa, odpozorovaný stav či vedomosť, ktoré akýmkoľvek spôsobom obohatia súbor relevantných údajov alebo metód použitých pri finančnej analýze, alebo ktoré spresnia či rozšíria výsledky analýzy, resp. umožnia dospieť k novým, dôležitým výsledkom.¹² Pri informáciách kvantitatívneho charakteru vieme využiť metódu ohodnotenia finančného zdravia podniku pomocou pomerových ukazovateľov.

Pomerové ukazovatele vyčíslujú vzájomný vzťah medzi dvoma alebo viacerými ukazovateľmi pomocou ich podielu. Výsledné veličiny pochádzajú najmä z účtovných závierok. Pomerové ukazovatele patria k najrozšírenejším metódam finančnej analýzy, pretože umožňujú získať rýchly prehľad o základnej finančnej charakteristike podniku. Možno ich zostaviť ako podielové ukazovatele, kedy sa dáva do pomeru určitá časť a celok (napr. podiel vlastného kapitálu ku kapitálu celkom) alebo ako vzťahové, kedy sa porovnávajú samostatné veličiny (napr. pomer zisku k aktívam).¹³ Najlepší obraz o finančnom zdraví poskytnú tieto výsledky vtedy, keď sú zobrazené formou indexu vývoja. Indexy vývoja slúžia vo všeobecnosti na posúdenie a analyzovanie finančnej situácie spoločnosti. Pomáhajú investorom, analytikom a manažérom lepšie porozumieť jej finančným výsledkom, rizikám a potenciálu. Celkovo môžeme povedať, že slúžia ako nástroj na meranie, hodnotenie a porovnávanie finančnej výkonnosti a stability spoločnosti, čo zase pomáha pri rozhodovaní a riadení.

¹¹ KISLINGEROVÁ, Eva. a kol.: Manazérske financie. vyd. Praha : C. H. Beck, 2004, s. 22-24. ISBN 978-80-7179-8026

¹² KOTULIČ, Rastislav - KIRÁLY, Peter. – RAJČÁNIOVÁ, Miroslava. Finančná analýza podniku, Bratislava: Wolters Kluwer, 2018, s. 27, ISBN978-80-8166-888-1

¹³ ČIŽINSKÁ, Romana. Základy finančného riadenia podniku. Praha: Grada, 2018, 240 s. ISBN 978-80- 271-0194-8

1.5.1 Účtovná závierka ako zdroj informácií

Účtovná závierka je dôležitým zdrojom informácií pre ohodnotenie finančného zdravia podniku, pretože poskytuje podrobné informácie o finančnej situácii a výkonnosti podniku za určité obdobie. Účtovná závierka môže byť používaná na posúdenie finančnej situácie podniku a jeho schopnosti splniť finančné záväzky.¹⁴

Účtovná závierka predstavuje oficiálny dokument, ktorý je každý podnik na území Slovenskej republiky povinný vypracovať a zverejniť. Povinnosť účtovnej závierky je výhodou pre analytikov, nakoľko údaje vychádzajúce z tohto dokumentu sú plne transparentné a majú vysokú úroveň dôveryhodnosti, vzhľadom na to, že účtovná závierka musí byť zostavená podľa určitých noriem a pravidiel. Ako príklad možno uviesť jej princíp účtovania v podvojnom účtovníctve, v ktorom platí rovnosť medzi aktívami a pasívami (v súvahe). Účtovná závierka je štruktúrovaná prezentácia skutočností (výkazy), ktoré sú predmetom účtovníctva, poskytovaná osobám, ktoré tieto informácie využívajú (používatelia).¹⁵

Z časového hľadiska delíme účtovné závierky na:

a) Riadna účtovná závierka – obsahuje informácie o finančnej situácii a výkonnosti podniku za účtovné obdobie, ktoré môže predstavovať kalendárny alebo hospodársky rok. Je určená ako základ na výpočet dane z príjmov na konkrétny rok.

b) Mimoriadna účtovná závierka – zostavuje sa mimo obvyklého účtovného obdobia a slúži na zobrazenie mimoriadnych udalostí, ktoré rúzne ovplyvňujú finančné výsledky a finančnú situáciu podniku. Môžeme sem zaradiť napríklad zmeny vlastníckych podielov, investície, ukončenie významných zmlúv a podobne.

c) Priebežná účtovná závierka – zostavuje sa prevažne na základe osobitného predpisu. Od riadnej účtovnej závierky ju odlišuje skutočnosť, že ku dňu, ku ktorému sa zostavuje priebežná účtovná závierka, sa účtovné knihy neuzatvárajú. Zostavuje sa za kratšie ako zákonom stanovené účtovné obdobie. Môže byť zostavená k inému momentu ako ku koncu dňa.

1.5.2 Súvaha

¹⁴ KISLINGEROVÁ, Eva. a kol.: Manazérske financie. vyd. Praha : C. H. Beck, 2004, s. 22-24. ISBN 978-80-7179-8026

¹⁵ Zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov. In: Poradca č. 3. Žilina : Poradca s.r.o., 2005, s. 15-72.

Súvaha predstavuje prehľad stavu majetku podniku a zdrojov jeho krytia v peňažnom vyjadrení a k určitému dátumu. Súvahu tak na jednej strane tvoria aktíva, ktoré možno definovať ako ekonomické prostriedky, od ktorých sa očakáva zvýšenie ekonomického úžitku. Súčasťou aktív je majetok podniku a iné aktíva, ktoré sa vykazujú v poznámkach k účtovnej závierke (ako napríklad odpísané pohľadávky). Na druhej strane súvahu tvoria pasíva, ktoré predstavujú zdroje krytia majetku a teda celkovú sumu záväzkov v podniku. Záväzky možno chápať ako povinnosti podniku, u ktorých sa očakáva, že povedú k zníženiu ekonomického úžitku. V súvahe platí bilančný princíp, kedy aktíva sa musia rovnať pasívam.¹⁶

1.5.3 Výkaz ziskov a strát

Výkaz ziskov a strát zobrazuje výsledok hospodárenia podniku za určené obdobie, ktorým môže byť kalendárny alebo hospodársky rok. V tomto výkaze nájdeme informácie o nákladoch a výnosoch, a taktiež o zisku a strate podniku. Jeho hlavnou úlohou je objasniť výsledok hospodárenia za účtovné obdobia tak, ako sa v priebehu sledovaného obdobia vytváral. Za vznik výnosov zodpovedá najmä predaj vlastných tovarov a služieb, pričom sa vznik nákladov zase náklady tvorené výrobou tovarov, ako aj nákladmi spojenými s prevádzkovaním podniku. Taktiež sem zaraďujeme finančné náklady, ako aj ostatné príjmy a výdavky, ktoré súvisia s celkovým výsledkom hospodárenia.¹⁷

V podniku môžu nastať dve odlišné situácie. Jednou z nich je, že podnik vykazuje zisk. V tomto prípade výnosy prevýšili náklady, a výsledok hospodárenia podniku môžeme označiť ako zisk. V opačnom prípade, ak náklady prevyšujú výnosy, v podniku je evidovaná strata. Výkaz ziskov a strát možno považovať za kľúčový najmä pri porovnávaní podniku v rôznych obdobiach alebo porovnávaní výkonnosti podniku s inými spoločnosťami v rovnakom odvetví.¹⁸

1.5.4 Výkaz o peňažných tokoch

¹⁶ KOTULIČ, Rastislav. a kol. Finančná analýza podniku. 3. vyd. Bratislava: Wolters Kluwer, 2018. 232 s. ISBN 978-80-8168-888-1

¹⁷ KISLINGEROVÁ, Eva. a kol.: Manazérske financie. vyd. Praha : C. H. Beck, 2004, s. 22-24. ISBN 978-80-7179-8026

¹⁸ ČIŽINSKÁ, Romana. Základy finančného riadenia podniku. Praha: Grada, 2018, 240 s. ISBN 978-80- 271-0194-8

Výkaz o peňažných tokoch je účtovný výkaz, ktorý zobrazuje pohyby peňazí v určitom období vo firme. Tento výkaz zobrazuje príjmy a výdavky, ktoré sú výsledkom podnikateľskej činnosti. Ide to dôležitý nástroj pre riadenie a analyzovanie finančnej stability a hotovostných tokov firmy. Výkaz o peňažných tokoch zodpovedá otázke: "Koľko peňazí sa vložilo a vybralo z podniku počas obdobia?". Skladá sa z informácií o peňažných tokoch z prevádzkovej, investičnej a finančnej činnosti. Peňažné toky z prevádzkovej činnosti zobrazujú tie peňažné toky, ktoré sú spojené s primárnymi podnikateľskými aktivitami spoločnosti (napr. predaj tovaru alebo služby). Peňažné toky z investičnej činnosti poskytujú informácie o peňažných tokoch, ktoré sú spojené s kúpou a predajom majetku. Zaradujeme sem kúpu nehnuteľností, zariadení alebo investície. Medzi peňažné toky z finančnej činnosti patria peňažné toky, ktoré sú spojené s financovaním spoločnosti, vrátane získavania a splácania úverov alebo vydávania akcií.

1.5.5 Poznámky k účtovnej závierke

Poznámky k účtovnej závierke sú dodatočné informácie a vysvetlenia k účtovnej závierke, ktoré poskytujú detaily a dávajú vysvetlenie ku konkrétnym údajom nachádzajúcich sa v nej. Sú dôležitou súčasťou správne pripravenej účtovnej závierky, pretože poskytujú kontext a transparentnosť, ktoré môžu pomôcť čitateľom porozumieť informáciám a rozhodovať na základe nich.

V poznámkach sa podľa zákona o účtovníctve uvádzajú:

- a) informácie, ktoré dopĺňajú a vysvetľujú údaje v súvahe a vo výkaze ziskov a strát,
- b) ďalšie výkazy a údaje, ktoré ich vysvetľujú a dopĺňajú,
- c) informácie, ktoré súvisia s použitím účtovných zásad a účtovných metód,
- d) ďalšie informácie podľa požiadaviek zákona o účtovníctve,
- e) informácie o skutočnostiach, ktoré ku dňu, ku ktorému účtovná jednotka zostavuje účtovnú závierku, nevykazuje v ostatných súčiastiach účtovnej závierky, ale ich dôsledky menia významným spôsobom pohľad na finančnú situáciu účtovnej jednotky.¹⁹

1.6 Pomerové ukazovatele pri hodnotení finančnej situácie podniku

¹⁹ ŠLOSÁROVÁ, Anna. – BLAHUŠIAKOVÁ, Miriam. Analýza účtovnej závierky : Wolters Kluwer, 2020, s. 225, ISBN 978-80-571 0166-6

Hlavným metodologickým nástrojom pre aplikáciu finančno-ekonomickej analýzy podniku, a to predovšetkým jej finančnej časti, sú pomerové ukazovatele. Tieto pomerové ukazovatele sú špecifické tým, že ich tvorí pomer medzi dvoma alebo viacerými veličinami. Pomer následne vyjadruje, koľko merných jednotiek činiteľa priemerne pripadá na jednu mernú jednotku v menovateli. Medzi najspoľahlivejšie pomerové ukazovatele pre hodnotenie finančného zdravia podniku radíme ukazovatele likvidity, aktivity, zadlženosti a rentability.²⁰

1.7 Likvidita

Likvidita je definovaná ako schopnosť podniku hrať svoje záväzky. Tento ukazovateľ je ovplyvnený najmä štruktúrou majetku a primeraným tokom peňažných prostriedkov. V praxi to znamená že ak je podnik finančne stabilný, tak dokáže hrať svoje záväzky. Ak je podnik s finančnými ťažkosťami, má s tým problém.

Pohotová likvidita predstavuje schopnosť podniku platiť svoje záväzky pomocou peňažných prostriedkov. Vypočítame ju ako pomer hodnoty krátkodobého finančného majetku ku krátkodobým záväzkom. Jej optimálna hodnota by sa mala pohybovať v intervale od 0,2 po 0,8.

Bežná likvidita má optimálnu hodnotu v intervale 1,0 – 1,5, pričom do pomeru s krátkodobými záväzkami dáva namiesto krátkodobého finančného majetku (v prípade pohotovej likvidity) celkový krátkodobý majetok okrem zásob. Pri bežnej likvidite nie je vhodné, aby krátkodobé záväzky nadobudli vyššiu hodnotu ako finančný majetok a krátkodobé pohľadávky.

Celková likvidita vyjadruje, či má podnik dostatočné množstvo krátkodobých prostriedkov na bežný chod podniku. Do pomeru tak vstupuje celkový krátkodobý majetok ku krátkodobým záväzkom. Optimálna hodnota ukazovateľa by sa mala pohybovať v intervale 1,5 až 2,5. Nakoľko tento ukazovateľ berie do pomeru aj zásoby, ktoré majú vo všeobecnosti nižšiu likviditu, hodnota celkovej likvidity zvykne byť nižšia, než je hodnota pohotovej alebo bežnej likvidity. Ak je hodnota bežnej likvidity výrazne nižšia, než je hodnota celkovej likvidity, signalizuje to nadmerný objem zásob v podniku.

²⁰ ČIŽINSKÁ, Romana. Základy finančného riadenia podniku. Praha: Grada, 2018, 240 s. ISBN 978-80- 271-0194-8

1.8 Aktivita

Ukazovatele aktivity dokážu vyjadriť, kvantifikovať a teda i analyzovať, ako účinne využíva podnik svoj majetok.²¹

Doba obratu majetku

Pri dobe obratu majetku platí priama úmernosť, nakoľko čím vyššiu hodnotu nadobúda tento ukazovateľ, tým efektívnejšie využíva podnik svoj majetok na generovanie príjmov. Čím táto hodnota nadobúda vyššie hodnoty, tým vie podnik efektívnejšie vyrábať a následne predávať svoje výrobky. Výsledok tohto ukazovateľa napovedá o počte obrátok majetku za určité obdobie, ktoré zväčša býva 365 dní.

Doba obratu zásob

Udáva kolobeh životného cyklu zásob v podniku od naskladnenia po predaj. Ukazovateľ vyjadruje počet dní, za ktoré sa zásoby v podniku obrátia. Ak má podnik dostatočný priestor a kapitál na výrobu, adekvátne hodnoty tohto ukazovateľa je pokiaľ možno čo najnižšia a to z dôvodu efektívnosti predaja výrobkov a následne väčšieho objemu generovania tržieb.

Doba inkasa krátkodobých pohľadávok

Doba obratu krátkodobých pohľadávok alebo doba inkasa krátkodobých pohľadávok vyjadruje dobu, za ktorú podnik zmení danú pohľadávku na finančné prostriedky.

Doba inkasa pohľadávok z obchodného styku

Tento ukazovateľ vyjadruje priemerný čas obchodného úveru, ktorý podnik poskytol odberateľovi. Vyššie hodnoty tohto ukazovateľa, než je priemer odvetvia, môžu naznačovať problémy s likviditou v podniku.

Doba splatnosti krátkodobých záväzkov

Doba splatnosti krátkodobých záväzkov vyjadruje priemernú dobu, za ktorú podnik splatí svoje krátkodobé záväzky. Vyššie hodnoty tohto ukazovateľa môžu znamenať neschopnosť podniku platiť svoje dlhy.

Doba splatnosti krátkodobých záväzkov z obchodného styku

²¹ ZALAI, Karol. a kol.: Finančno-ekonomická analýza podniku, Bratislava : Sprint 2 s.r.o., 2013, s. 89. ISBN 978-80-89393-80-0

Tento ukazovateľ predstavuje priemernú dobu od vzniku záväzku až po jeho splatenie a teda možno ho definovať ako obchodný úver, ktorý veriteľ podniku poskytol. Hodnotu ukazovateľa získame podielom záväzkov z obchodného styku a nákladov, pričom tento podiel násobíme počtom dní sledovaného obdobia.

1.9 Zadlženosť

Zadlženosť poskytuje informácie o tom, akým spôsobom je podnik financovaný, a ako je schopný svoje záväzky efektívne splácať. Prostredníctvom ukazovateľov zadlženosti tak monitorujeme štruktúru financovania podniku, a teda skúmame, z akej časti je podnik financovaný vlastnými zdrojmi a z akej cudzími zdrojmi.

Celková zadlženosť poukazuje na množstvo cudzích zdrojov podniku v porovnaní s celkovými zdrojmi. Hodnota celkovej zadlženosti by nemala prekročiť viac ako 50%, aby nebolo porušené zlaté pravidlo financovania.

Stupeň samofinancovania predstavuje množstvo vlastných zdrojov vzhľadom na celkové zdroje podniku a tak stupeň samofinancovania a celková zadlženosť spolu tvoria 100%.

Úverová zadlženosť predstavuje množstvo financií, ktoré si podnik zadovážil vo forme bankových úverov a inej finančnej výpomoci vzhľadom na celkové zdroje podniku. Čím je tento ukazovateľ vyšší, tým nepriaznivejšie ho vnímajú banky pri poskytovaní ďalších úverov.

Dlhodobá zadlženosť majetku poukazuje na úroveň využitia dlhodobých cudzích zdrojov na zabezpečenie majetku. Pomer tak zahŕňa dlhodobé záväzky a úvery k celkovým aktívam.

Úrokové krytie vypovedá o schopnosti podniku splatiť úroky prostredníctvom zisku. Koeficient tohto ukazovateľa získame podielom výsledku hospodárenia pred úrokmi a zdanením a nákladových úrokov. Úrokové krytie by tak malo dosahovať aspoň hodnotu 1, aby podnik mal k dispozícii zisk na splatenie úrokov.

Tokové zadlženie vyjadruje v rokoch dobu, za ktorú je podnik schopný splatiť svoje dlhy prostredníctvom zisku a odpisov. Hodnotu ukazovateľa získame podielom záväzkov a bilančného cash flow, ktorý tvorí zisk a odpisy.

1.10 Rentabilita

Ukazovatele rentability nám ponúkajú dôveryhodný obraz o výnosnosti podnikového úsilia. Ich úroveň a vývoj ovplyvňujú najmä úroveň a vývoj likvidity, zadlženosti a aktivity. Vývoj týchto ukazovateľov by mal byť rastúci. Rentabilita je schopnosť podniku vytvárať nové zdroje alebo dosiahnuť zisk pomocou investovaného kapitálu. Analýza rentability (čiže ziskovosti) je potom zameraná na schopnosť podniku generovať zisk. Čitateľ vždy predstavuje výsledok hospodárenia v rôznych podobách (prevádzkový výsledok hospodárenia, EBITDA, EBIT, EBT, EAT atď.) a menovateľ niektorá položka pasív či tržby, ktorými rozumieme súčet tržieb z predaja tovaru, vlastných výrobkov a služieb. Na výpočet rentability sa používajú rôzne modifikácie výsledku hospodárenia. My však budeme pracovať s výsledkom hospodárenia po zdanení daňou z príjmu (ang. *Earning After Taxes*, skratka EAT), nakoľko vo výpočtoch budeme počítat aj s efektom dane.

Rentabilita tržieb (ROS – ang. *return on sales*)

Ukazovateľ vyjadruje ako sa darí podniku dosahovať zisk pri určitej hodnote tržieb, tým vyjadruje maržu zisku. Tento ukazovateľ slúži taktiež k porovnaniu podniku s priemerami podnikov rovnakého odvetia. Výpočet ukazovateľa vychádza zo vzorca:

$$ROS (\%) = \frac{EAT}{tržby} * 100$$

Rentabilita majetku (ROA – ang. *return on assets*)

Rentabilita majetku vypovedá o tom, koľko zisku je možné vytvoriť prostredníctvom majetku podniku. Do pomeru k EAT tak vstupuje majetok:

$$ROA (\%) = \frac{EAT}{aktíva} * 100$$

Rentabilita vlastného kapitálu (ROE – ang. *return of equity*)

Ukazovateľ rentability vlastného kapitálu poukazuje na výnosnosť kapitálu vloženého vlastníckmi, a teda o koľko % sa prostredníctvom podnikateľskej činnosti zhodnotil vklad vlastníkov. Tento ukazovateľ je dôležité sledovať v dlhšom časovom horizonte, aby sa eliminovali výkyvy spojené napríklad s novými investíciami do výrobných kapacít.²²

²² KNÁPKOVÁ, Adriana – PAVELKOVÁ, Drahomíra. – ŠTEKER, Karel. Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady. 2. rozš. vyd. Praha: Grada, 2013, 236 s. ISBN 978-80-247-4456-8 8

$$ROE (\%) = \frac{EAT}{\text{vlastný kapitál}} * 100$$

EBITDA v tržbách (EBITDA – ang. *Earnings Before Interest, Taxes, Depreciation, and Amortization*)

Ak by sme chceli zistiť podiel zisku na tržbách podniku a rátať pritom aj s nákladovými úrokmi a odpismi, využijeme v čitateli EBITDA. Hodnotu EBITDA získame súčtom výsledku hospodárenia pred zdanením daňou z príjmov, nákladových úrokov a odpisov. Výpočet ukazovateľa ďalej vychádza zo vzorca:

$$EBITDA \text{ v tržbách } (\%) = \frac{EBITDA}{\text{tržby}} * 100$$

Prevádzková rentabilita tržieb

Tento ukazovateľ hovorí o efektívnosti prevádzky podniku, pričom do výpočtu zahŕňa výsledok hospodárenia z hospodárskej činnosti. Zisk v spoločnosti by mal byť tvorený predovšetkým prevádzkovou činnosťou a tak je prevádzková rentabilita tržieb vhodným ukazovateľom na posúdenie efektívnosti transformačného procesu. Pri výpočte vychádzame zo vzorca:

$$\text{prevádzková ROS } (\%) = \frac{VH \text{ z hospodárskej činnosti}}{\text{tržby}} * 100$$

1.11 Pridaná hodnota

Pridaná hodnota je ekonomickým pojmom, ktorým sa vyjadruje nárast hodnoty produktu alebo služby počas výrobného procesu. Označuje prírastok hodnoty, ktorý vytvoria vstupy prostredníctvom svojej transformácie do konečného produktu. Pridaná hodnota sa vypočíta odčítaním spotrebovaných vstupov od vygenerovaných tržieb produktov alebo služieb. Ide teda o rozdiel medzi hodnotou výstupov a nákladmi na ich výrobu. Práve pridaná hodnota je dôležitým ukazovateľom v ekonomike, pretože vyjadruje prínos, ktorý jednotlivé odvetvia, podniky alebo hospodárstva vytvárajú prostredníctvom svojej činnosti. Vyššia pridaná hodnota je často považovaná za indikátor vyspelejšej, efektívnejšej a konkurencieschopnejšej ekonomiky. Celkovo povedané, pridaná hodnota je forma merania ekonomického prírastku a je dôležitým faktorom pre analýzu a porovnávanie produktivity a konkurencieschopnosti v rámci podnikov, odvetví alebo celej ekonomiky. Pridanú hodnotu možno využiť vo finančnej analýze v pomere k tržbám:

$$\text{podiel pridanej hodnoty na tržbách (\%)} = \frac{\text{pridaná hodnota}}{\text{tržby}} * 100$$

1.12 Novovytvorená hodnota

Okrem pridanej hodnoty poznáme aj novovytvorenú hodnotu, ktorá taktiež predstavuje medzistupeň hospodárskeho výsledku. Pojem novovytvorená hodnota vyjadruje pridanú hodnotu očistenú o odpisy a osobné náklady podniku. V tržbách vyjadruje ako je podnik schopný tvoriť novú hodnotu po uhradení hlavných vstupov spolu s osobnými nákladmi a odpismi, pričom výpočet prebieha nasledovne:

$$\text{podiel novovytvorenej hodnoty v tržbách (\%)} = \frac{\text{novovytvorená hodnota}}{\text{tržby}} * 100$$

Novovytvorená hodnota predstavuje možnosť podniku tvoriť po realizovaní produkcie novú hodnotu, ktorá vzniká úhradou nákladov spojených s hlavnými výrobnými faktormi (nielen s nakupovanými vstupmi). Novovytvorená hodnota je využívaná aj v rámci procesu hodnotenia majetku podnikov a ich akcií. Výhodou tohto ukazovateľa je, že nebýva modifikovaný účtovníctvom, nakoľko nadväzuje na tržby z hlavnej činnosti podniku a na náklady, ktoré sú použité na výrobu produktov a poskytovanie služieb, z ktorých podnik získava tržby.²³

²³ HRVALOVÁ, Božena a kol. Moderné metódy ohodnocovania akcií. Ekonomický časopis. 2011, č. 2.

2 Ciel' práce

Hlavným cieľom bakalárskej práce je analyzovať dopad pandémie COVID-19 na finančné zdravie vybraného podniku. Dosiahnutie hlavného cieľa sprevádza naplnenie niekoľkých čiastkových cieľov:

- preskúmať základné informácie o vybranom podniku,
- analyzovať stav majetku a záväzkov podniku v priebehu rokov 2017 až 2022,
- analyzovať vývoj výnosov, nákladov a výsledku hospodárenia v priebehu rokov 2017 až 2022,
- zistiť hodnotu finančných pomerových ukazovateľov vo vybranom podniku,
- zhodnotiť celkový vývoj hospodárenia v podniku v priebehu rokov 2017 až 2022.

3 Metodika práce a metódy skúmania

V analytickej časti práce sa budeme venovať charakteristikám a analýzam vybraného podniku RONA, a.s. Oboznámime sa s pracovnými postupmi a spôsobom získavania informácií, prostredníctvom ktorého sme postupovali pri vypracovávaní bakalárskej práce.

- **Charakteristika objektu skúmania**

Podnik RONA, a.s. je akciovou spoločnosťou, ktorá sa od roku 1892 zaoberá výrobou úžitkového skla. Skláreň bola najskôr súčasťou viedenskej spoločnosti Schreiber und Neffen, no po transformačnom procese v roku 1992 vznikla výrobná akciová spoločnosť LR CRYSTAL. V rámci transformačného procesu prevzala obchodné aktivity a činnosti spoločnosť B.D.S. a.s., pričom tieto dve spoločnosti prostredníctvom zlúčenia vytvorili RONA a.s. (výročná správa). Logo súčasnej akciovej spoločnosti možno vidieť na Obrázku 1:

Obrázok 1 Logo spoločnosti RONA, a.s.

Zdroj: Spoločnosť RONA, a.s.

V súčasnosti patrí RONA, a.s. medzi popredných vývozcov sklárskych produktov, pričom sa radí medzi najväčších zamestnávateľov Trenčianskeho kraja. Hlavnou podnikateľskou činnosťou je produkcia úžitkového skla, maloobchod a veľkoobchod pre gastronomické podniky aj domácnosti. Okrem toho má však podnik aj iné predmety podnikania, ako napríklad podnikateľské poradenstvo, prenájom strojov, spracovanie dát, výroba kartónov a strojov potrebných na výrobu skla a prevádzka sklárskeho múzea v Lednických Rovniach. Základné informácie o spoločnosti možno vidieť v Tabuľke 1:

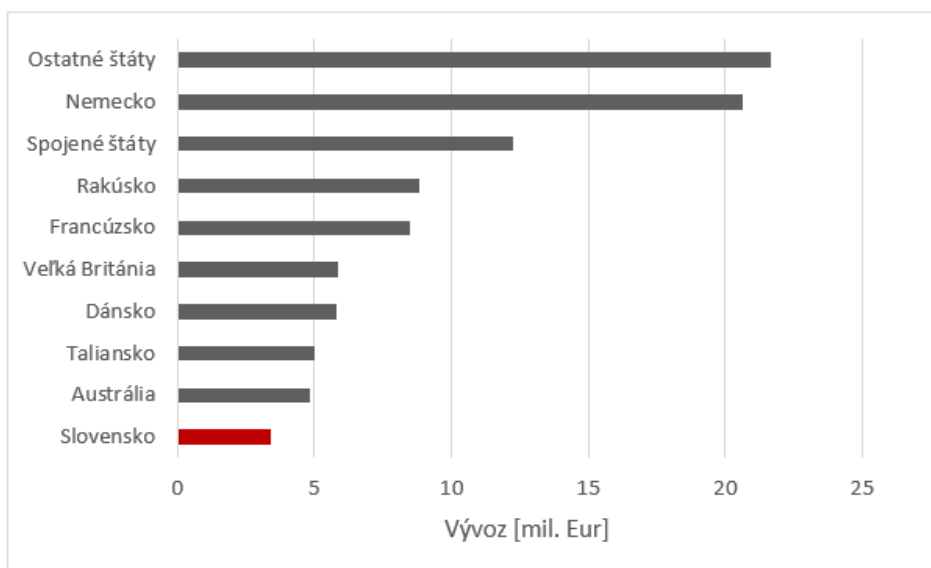
Tabuľka 1 Základné informácie o akciovej spoločnosti RONA

Názov spoločnosti:	RONA, a.s.
--------------------	------------

Sídlo:	Schreiberova 365, 020 61 Lednické Rovne
Vznik:	02.01.1996
IČO:	31642403
SK NACE:	23130 – Výroba dutého skla
Prepočítaný počet zamestnancov:	1 297

Zdroj: vlastné spracovanie podľa platformy FINSTAT

Momentálne skláreň v Lednických Rovniach patrí taktiež medzi celosvetových lídrov vo výrobe bezolovnatého skla známeho ako krištálin. Významné postavenie vo svete má aj vďaka prvenstvu vo využití technológie tzv. „ťahanej nohy“ spolu s dvojitém ťahaním kalíškov. Spoločnosť je taktiež významným exportérom, nakoľko vyváža 96% produktov do viac ako 80 krajín na celom svete. Najviac produktov RONA, a.s. vyváža do Nemecka a Spojených štátov, pričom najvýznamnejšie krajiny pre dovoz možno vidieť na Obrázku 2:

Obrázok 2 Krajiny vývozu

Zdroj: vlastné spracovanie podľa údajov z účtovnej závierky spoločnosti RONA, a.s.

Spoločnosť dosahovala v priebehu sledovaného obdobia kladný výsledok hospodárenia po zdanení, ktorý dosahoval takmer každým rokom medziročný nárast. Výnimkou však bolo obdobie protipandemických opatrení v rokoch 2020 a 2021, kedy výsledok hospodárenia klesol. Podobne čistý obrat spoločnosti rástol každým rokom okrem roku 2020, pričom najväčší obrat spoločnosť dosiahla v roku 2022 na úrovni 98 640 tis. EUR. Stav peňažných prostriedkov a peňažných ekvivalentov mala spoločnosť v priebehu rokov v zápornej hodnote. Záporná hodnota peňažných prostriedkov a peňažných

ekvivalentov sa znižovala do roku 2020 na hodnotu -9 892 tis. EUR. Nasledujúci rok sa záporný stav prehĺbil na -10 191 tis. EUR, no v poslednom roku sledovaného obdobia bol stav peňažných prostriedkov a peňažných ekvivalentov na úrovni 2 796 tis. EUR.

Index IN05 mala spoločnosť najpriaznivejšiu v rokoch 2019 s hodnotou 1,66 a v roku 2020 s hodnotou 2,23, kedy tieto hodnoty boli vyššie ako hodnota 1,60 a tak podnik v tomto období vykazoval uspokojivú finančnú situáciu. Ostatné roky sledovaného obdobia podnik netvoril hodnotu, avšak nebol ani bankrotujúci. Index bonity mala spoločnosť najpriaznivejšiu v roku 2019 v hodnote 1,21. Táto hodnota sa nachádzala v intervale 1 až 2, čo naznačuje dobrú finančnú situáciu v podniku. Hodnoty indexov bonity v ostatných rokoch sledovaného obdobia naznačujú určité finančné problémy v podniku. Finančné informácie o akciovej spoločnosti RONA možno vidieť v Tabuľke 2:

Tabuľka 2 Finančné informácie o akciovej spoločnosti RONA

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Čistý obrat [tis. €]	62 921	66 761	69 474	58 209	72 953	98 640
Výsledok hospodárenia [tis. €]	2 319	3 080	4 123	1 743	809	2 769
Stav peňažných prostriedkov a peňažných ekvivalentov [tis. €]	-14 774	-11 905	-11 044	-9 892	-10 191	-8 244
IN05	1,32	1,66	2,23	1,35	1,05	1,46
Index bonity	0,49	0,84	1,21	0,46	0,17	0,75

Zdroj: vlastné spracovanie podľa údajov z účtovnej závierky spoločnosti RONA, a.s.

- **Pracovné postupy**

Bakalárska práca je rozdelená na dve hlavné časti a to na teoretickú a analytickú časť. Teoretická časť práce sa venuje teoretickým východiskám finančnej analýzy, jej zdrojov a využitia, pričom sa zameriava aj na finančné pomerové ukazovatele. Druhá kapitola práce stanovuje cieľ a metodiku spracovania práce. Analytická časť je treťou kapitolou práce, pričom sa zaoberá analýzou účtovných výkazov podniku RONA, a.s. v sledovanom období, ako aj výpočtom a interpretáciou finančných pomerových ukazovateľov. V neposlednom rade

tretia kapitola práce analyticky hodnotí hospodárenie podniku pred, počas a po pandémie COVID-19, pričom sa zameriava najmä na výnosy a náklady spoločnosti.

- **Spôsob získavania údajov a ich zdroje**

Spracovanie teoretickej časti práce je sprevádzané preštudovaním a spracovaním knižnej odbornej literatúry slovenského a aj zahraničného pôvodu. Tieto knižné publikácie boli zapožičané z knižnice Ekonomickej univerzity v Bratislave. Väčšina zahraničnej odbornej literatúry pochádza z vedeckých článkov z databázy Google Scholar.

Analytická časť práce je podložená údajmi z oficiálnych a verejne dostupných účtovných závierok spoločnosti RONA, a.s., ako aj jej príloh a výročných správ. Niektoré informácie sú čerpané z denníka TREND a taktiež z oficiálnej internetovej stránky spoločnosti. Údaje týkajúce sa stredných hodnôt pomerových ukazovateľov v odvetví nám poskytla spoločnosť CRIBIS. Získané údaje obsahujú informácie o dolnom kvartile (DK), mediáne (Me) a hornom kvartile (HK) pre pomerové ukazovatele aktivity, likvidity, zadlženosti a rentability.

- **Použité metódy vyhodnotenia a interpretácie výsledkov**

Spracovanie práce je umožnené prostredníctvom využitia niekoľkých metód. Metódu analýzy sme využili pri zisťovaní minulej a aktuálnej finančnej situácie podniku. Analýza napomáha k skúmaniu a interpretácii údajov s cieľom získať užitočné informácie a identifikovať vzorce či trendy vo vývoji. Metóda syntézy je použitá pri interpretovaní záverov a odporúčaní, nakoľko zahŕňa kombináciu informácií z rôznych štúdií alebo experimentov s cieľom vytvoriť komplexné pochopenie konkrétneho javu. Metódy indukcie a dedukcie boli použité na formulovanie všeobecných a čiastkových záverov k zisteným skutočnostiam.

V tejto kapitole bol zadaný objekt skúmania a jeho stručná charakteristika. Opísali sme skúmaný podnik, zadefinovali sme pracovné postupy, metódy vyhodnotenia výsledkov a metódy získavania údajov, ktoré budú využívané v našej práci. Všetky uvedené časti nám pomôžu systematicky pristupovať k spracovaniu analytickej časti bakalárskej práce.

4 Výsledky práce a diskusia

Obdobie pandémie COVID-19 ovplyvnilo podniky na celom svete, pričom niektoré situáciu zvládli, zatiaľ čo iné zažívali väčšie problémy. Pre analýzu dopadu pandémie na vybraný analyzovaný podnik je potrebné najskôr zhodnotiť vývoj jednotlivých položiek finančných výkazov spoločnosti a to pred vypuknutím pandémie, počas pandémie a taktiež v súčasnosti, kedy sa svetové hospodárstvo z pandémie zotavuje. Pohľad na vývoj položiek súvahy a výkazu ziskov a strát nám umožní získať prehľad o bežnom hospodárení podniku, pričom na základe vývoja od roku 2020 možno zhodnotiť, ako vedenie podniku toto náročné obdobie zvládlo. V prvej časti sa najskôr pozrieme na analýzu položiek súvahy.

4.1 Analýza finančných výkazov spoločnosti

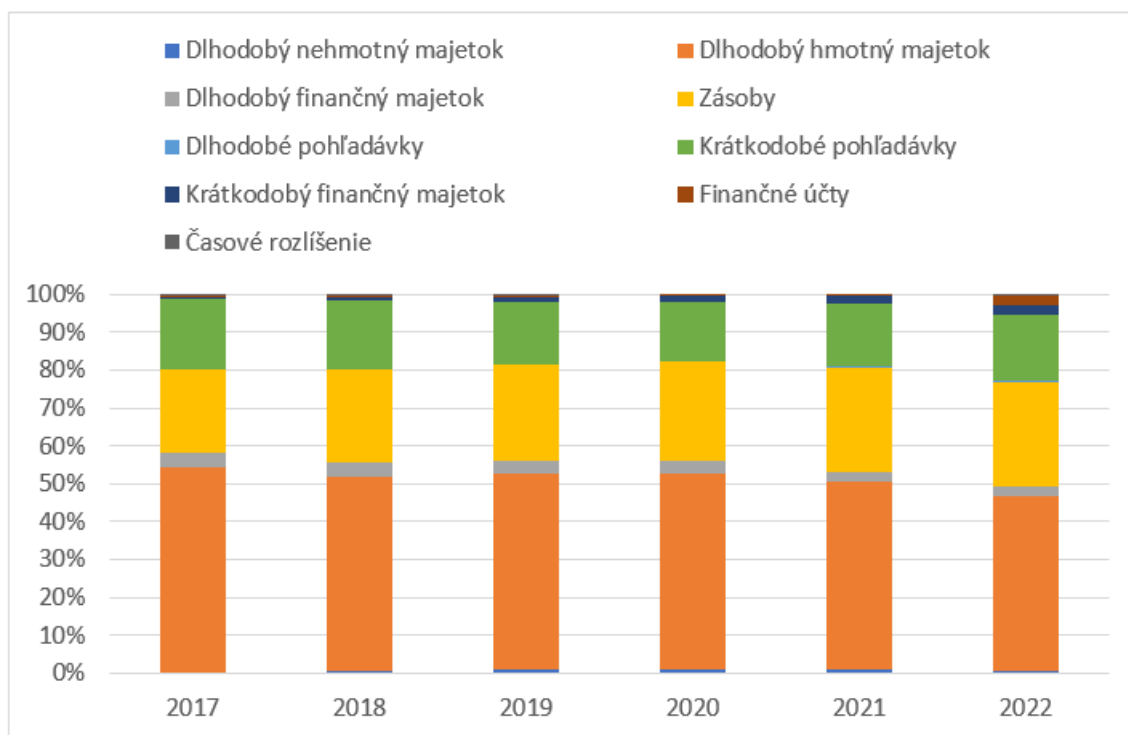
Súvaha

Hodnota aktív a pasív v priebehu sledovaného obdobia vzrástla o takmer 36% z hodnoty 51 mil. Eur na viac ako 6,6 mil. Eur. Tento nárast bol však najvýraznejší v roku 2022, kedy hodnota majetku medziročne vzrástla o takmer 24% a to najmä v dôsledku nárastu obstarávaného dlhodobého majetku a zásob. Naopak jediný pokles bol evidovaný v roku 2019, kedy hodnota majetku klesla o približne 0,5 mil. Eur. Na strane majetku tento pokles spôsobilo zníženie dlhodobého finančného majetku a to konkrétne zníženie hodnoty cenných papierov a podielov v prepojených účtovných jednotkách.

Na strane záväzkov bol v roku 2022 evidovaný nárast krátkodobých a aj dlhodobých záväzkov. Z dlhodobých záväzkov najvýznamnejšie vzrástli dlhodobé bankové úvery z hodnoty približne 1,7 mil. Eur na takmer 4,6 mil. Eur, čo predstavuje nárast o 161%, z ktorých väčšinu tvoria strednodobé úvery. Z krátkodobých záväzkov vzrástli ostatné krátkodobé záväzky z obchodného styku a taktiež bežné bankové úvery, nakoľko si spoločnosť navyšovala kontokorentný úver o 2 mil. Eur, a tak hodnota bežných bankových úverov bola na úrovni 13 mil. Eur. Naopak jediný zaznamenaný pokles záväzkov v priebehu sledovaného obdobia bol zaznamenaný v roku 2019 a ten bol spôsobený zase poklesom dlhodobých bankových úverov a bežných úverov. Pokles možno vidieť v roku 2019 aj v krátkodobých záväzkoch z obchodného styku a tak spoločnosť spláca záväzky voči dodávateľom.

Majetok spoločnosti je zložený z dlhodobého a krátkodobého majetku približne v rovnakom pomere. Dlhodobý majetok tvorí 49,1% majetku podniku, pričom takmer 95% tvorí dlhodobý hmotný majetok. Spoločnosť má viac ako 79 mil. Eur v samostatných hnuiteľných veciach, pričom v roku 2022 RONA, a.s. nakúpila klimatizačné zariadenie, zmäkčovací filtre, odľučovač vody, systém na chladenie obehovej vody, zariadenia pre automatizované linky, vysokozdvížne vozíky a iné. Približne 13 mil. Eur dlhodobého majetku tvoria budovy, do ktorých patria napríklad dielňa centrálného kôrovania, predajňa so vzorkami, či výrobný monoblok PO 21-23. Dlhodobý nehmotný majetok tvorí 1% dlhodobého majetku podniku, pričom v roku 2022 spoločnosť eviduje prírastok kvôli modernizácii softwaru SAP. Z finančného dlhodobého majetku má významný podiel položka podielových cenných papierov a podielov v prepojených účtovných jednotkách. Spoločnosť má celkom 5 dcérskych účtovných jednotiek, pričom v troch má 100% podiel na základnom imaní a v ostatných viac ako 90%. Krátkodobý majetok spoločnosti tvoria z 54% zásoby ako materiál, výrobky a nedokončená výroba. Hodnota zásob medziročne poklesla z dôvodu variability výrobného sortimentu, nadmerného množstva zásob a zníženia obstarávacích cien materiálu a taktiež v dôsledku zníženia predajných cien. Pohľadávky z obchodného styku tvoria približne $\frac{1}{4}$ majetku spoločnosti. Na finančných účtoch má spoločnosť väčšinu financií na bankovom účte v Československej obchodnej banke a to približne 1,8 mil. Eur, zatiaľ čo v pokladnici drží 34 tis. Eur.

Na základe vývoja položiek aktív v priebehu rokov 2017-2022 možno povedať, že podiel dlhodobého hmotného majetku sa na celkovom majetku sa v priebehu rokov znížil o takmer 8%. Naopak výraznejší nárast bol evidovaný v zásobách a to o približne 5%. Okrem toho spoločnosť v priebehu rokov navýšila prostriedky na finančných účtoch a taktiež krátkodobý finančný majetok. Vývoj štruktúry aktív v sledovanom období možno vidieť na obrázku 3:

Obrázok 3 Štruktúra aktív

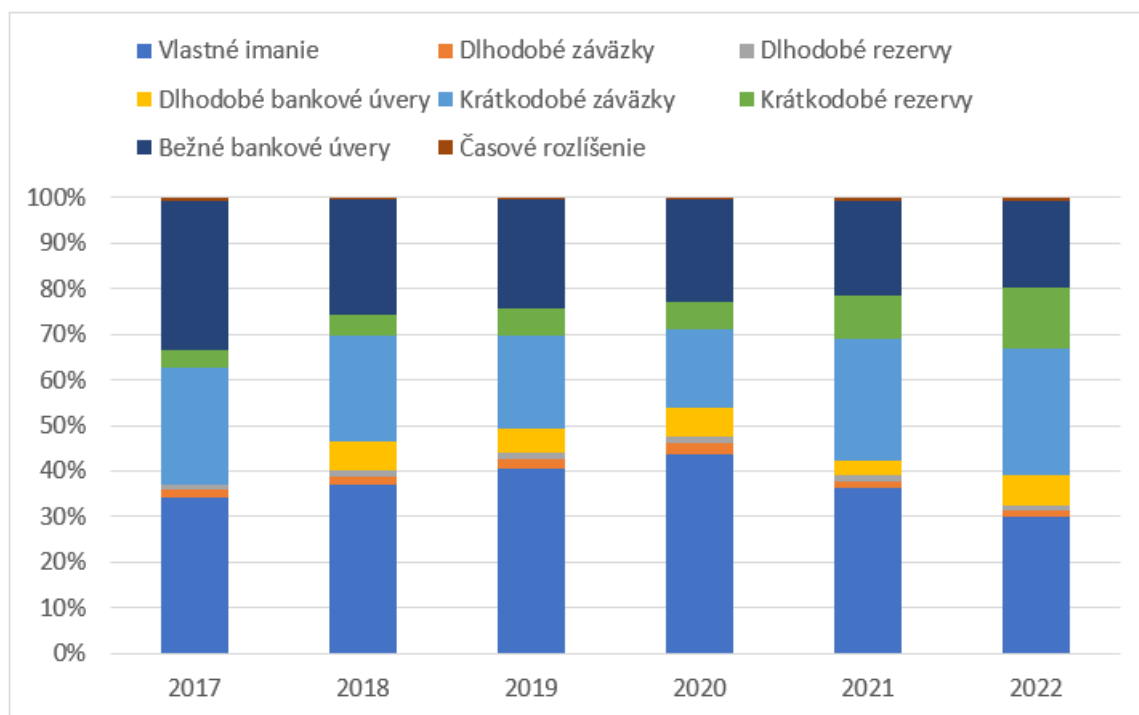
Zdroj: vlastné spracovanie podľa údajov z účtovnej závierky spoločnosti RONA, a.s

Pasíva spoločnosti tvorí vlastné imanie a záväzky. Vlastné imanie má 30% podiel na celkových pasívach spoločnosti, pričom väčšinu tvorí akumulovaný nerozdelený zisk minulých rokov v hodnote viac ako 8 mil. Eur. Základné imanie má spoločnosť v hodnote takmer 6,5 mil. Eur, pričom táto hodnota sa v priebehu sledovaného obdobia nemenila. Súčasťou vlastného imania je aj výsledok hospodárenia za účtovné obdobie, ktoré v roku 2022 pozitívne ovplyvnilo vlastné imanie s hodnotou 2,7 mil. Eur.

Zo záväzkov majú najväčší a takmer polovičný podiel krátkodobé záväzky so splatnosťou do jedného roka a to najmä ostatné záväzky z obchodného styku, záväzky z obchodného styku v rámci podielovej účasti okrem záväzkov voči prepojeným účtovným jednotkám, záväzky voči zamestnancom a daňové záväzky. Okrem krátkodobých záväzkov tvoria značnú časť celkových záväzkov aj bežné bankové úvery, ktoré spoločnosť v roku 2022 navýšila na zabezpečenie likvidity. Spoločnosť za úvery ručí svojim nehnuteľným a hnutelným majetkom, blankozmenkou a ochrannou známkou RONA. Spoločnosť má taktiež záväzok z finančného lízingu voči Všeobecnej úverovej banke a ČSOB leasingu, nakoľko si prenajala 4 automobily. Dlhodobé záväzky spoločnosti spočívajú v záväzkoch zo

sociálneho fondu. Takmer 10 mil. Eur pasív tvoria krátkodobé rezervy spoločnosti, z čoho približne 1/3 tvorí zákonná rezerva.

Štruktúra pasív sa však v priebehu sledovaného obdobia mierne menila. Vlastné imanie dosahovalo v roku 2020 takmer 44% podiel na celkových pasívach spoločnosti, čo zapríčinil predovšetkým akumulovaný nerozdelený zisk minulých rokov. Ďalším rokom však hodnota vlastného imania klesla v dôsledku poklesu výsledku hospodárenia. V priebehu rokov sa výraznejšie menili aj krátkodobé záväzky. Ako sme už spomínali, v roku 2022 krátkodobé záväzky mali najväčší podiel na záväzkoch spoločnosti, avšak do roku 2020 dosahovali najväčší podiel bežné bankové úvery. Ich podiel však po roku 2020 klesal, zatiaľ čo podiel dlhodobých bankových úverov sa zvyšoval. Vývoj štruktúry pasív možno vidieť na obrázku 4:

Obrázok 4 Štruktúra pasív

Zdroj: vlastné spracovanie podľa údajov z účtovnej závierky spoločnosti RONA, a.s.

Podľa § 67a zákona č. 513/1991 Zb. (Obchodný zákonník) platného na území SR by pomer vlastných a cudzích zdrojov nemal byť menej ako 8 ku 100 a teda pomer vlastného imania a záväzkov nesmie byť nižší než 0,08. Spoločnosť RONA, a.s. vykazovala v priebehu sledovaného obdobia pomery zobrazené v Tabuľke 3. Záväzky neboli počítané s časovým rozlíšením.

Tabuľka 3 Vlastný a cudzí majetok

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Vlastné imanie [Eur]	17 573 895	19 064 116	20 710 168	22 324 989	20 380 181	20 885 083
Závazky [Eur]	33 402 417	32 103 165	29 939 189	28 322 693	35 486 091	48 126 827
Pomer [koef.]	0,52	0,59	0,69	0,78	0,57	0,43

Zdroj: vlastné spracovanie podľa údajov z účtovnej závierky spoločnosti RONA, a.s.

Na základe pomeru vyššieho ako 0,08 možno povedať, že spoločnosti v priebehu rokov nehrozil úpadok. Podľa zlatého pravidla financovania však má byť pomer vlastných a cudzích zdrojov v podniku 1:1, k čomu bola spoločnosť najbližšie v roku 2020.

V spoločnosti v priebehu rokov prevyšoval objem dlhodobého majetku nad dlhodobými zdrojmi (vlastné imanie, dlhodobé záväzky, dlhodobé rezervy, dlhodobé bankové úvery), na základe čoho možno usúdiť, že podnik bol podkapitalizovaný. Naopak krátkodobý majetok evidovala spoločnosť v priebehu rokov nižší, než boli krátkodobé zdroje. Čistý pracovný kapitál mal teda zápornú hodnotu – nekrytý dlh. Hodnotenie zlatého bilančného pravidla a čistého pracovného kapitálu možno vidieť v Tabuľke 4:

Tabuľka 4 Zlaté bilančné pravidlo a čistý pracovný kapitál

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Dlhodobý majetok	29 826 101	28 727 422	28 586 245	28 703 213	29 985 062	34 420 036
Dlhodobé zdroje	19 171 198	24 026 231	25 253 617	27 619 715	24 002 464	27 804 642
ZBP	podkapitaliz.	podkapitaliz.	podkapitaliz.	podkapitaliz.	podkapitaliz.	podkapitaliz.
	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Krátkodobý majetok	21 264 887	22 568 845	22 166 763	22 166 763	26 150 005	35 083 745
Krátkodobé zdroje	31 919 790	27 270 036	25 499 391	23 250 261	32 132 603	41 699 139
ČPK	-10 654 903	-4 701 191	-3 332 628	-1 083 498	-5 982 598	- 6 615 394

Zdroj: vlastné spracovanie podľa údajov z účtovnej závierky spoločnosti RONA, a.s.

Výkaz ziskov a strát

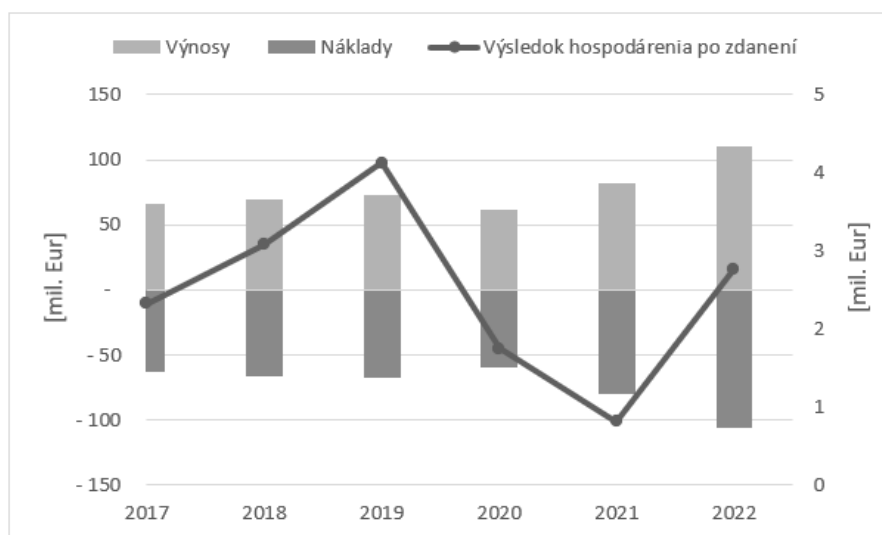
Výška výsledku hospodárenia po zdanení bola v spoločnosti RONA, a.s. každým rokom v kladnej hodnote a tak dosahovala v priebehu sledovaného obdobia účtovný zisk. Ako možno vidieť na Obrázku 5, zisk narastal až do roku 2019, kedy dosiahol maximálnu hodnotu počas sledovaných rokov a to 4,1 mil. Eur. Napriek tomu, že v tomto roku neboli výnosy spoločnosti na najvyššej úrovni, rozdiel medzi výnosmi a nákladmi bol najvýraznejší (*za výnosy a náklady pokladáme súčet výnosov a nákladov z hospodárskej a finančnej činnosti*).

Ďalší rok 2020 však s príchodom pandémie COVID-19 spoločnosť evidovala pokles výnosov, nákladov a tým aj celkového výsledku hospodárenia o takmer 58%. Z výnosov v tomto roku najvýraznejšie poklesli tržby z predaja tovaru (o 38%) a tržby z predaja vlastných výrobkov (o 16%). V roku 2020 boli celosvetovo rozšírené protipandemické opatrenia, v dôsledku ktorých bolo nariadené zatvorenie prevádzok a tým obmedzený nákup tovarov a služieb zákazníkmi. Tržby boli ovplyvnené aj uzatvorenými hranicami a obmedzeným pohybom, nakoľko 96% výrobkov spoločnosti sa predáva v zahraničí. Znížený dopyt po sklárskych výrobkoch od najväčších odberateľov, ako sú letecké spoločnosti, reštaurácie a hotely spôsobil výrazné zníženie výnosov z hospodárskej činnosti. Výroba bola obmedzená na približne 50% a tak prepád v roku 2020 mohol byť aj výraznejší, no spoločnosti sa podarilo udržať zákazku na spoločenskú akciu v Rusku, čo zabránilo ešte výraznejšiemu prepádu tržieb. Ďalším problémom bola insolvenca či zhoršená platobná schopnosť mnohých obchodných partnerov, v dôsledku ktorej musela spoločnosť pristúpiť na možnosť menších objednávok a to hodnotovo aj množstvom. Týmto spôsobom bola spoločnosť schopná si aspoň udržať obchodných partnerov a generovať aspoň nejaké tržby. Náklady v tomto roku sa taktiež znížili, pričom najvýraznejšie zníženie možno vidieť pri spotrebe energií, materiálu a neskladovateľných dodávok o takmer 17%. Spoločnosť musela v dôsledku zamestnancov v karanténach výrobný proces niekoľkokrát odstaviť a tak fabrika spotrebovala menej energií aj materiálu. Predaje tak spoločnosť organizovala najmä v *online* priestore a mnoho zamestnancov pracovalo na *home office*. Jediný nárast v nákladoch spoločnosť eviduje v ostatných nákladoch na hospodársku činnosť, ktoré vzrástli o takmer 17%. Tieto náklady vzrástli najmä kvôli opravám taviacich agregátov.

V roku 2021 výška výsledku hospodárenia klesla na hodnotu 809 tisíc Eur. Spoločnosť však dokázala zvýšiť hodnotu výnosov z hospodárskej činnosti o takmer 32%, no náklady vzrástli až o takmer 35%. Energetická kríza ovplyvnila výšku nákladov spoločnosti, no riadenie spoločnosti na túto krízu reagovalo včas a zostavilo model na

udržateľný stav nákladov a výnosov, pričom aktivizovali rezervy, zásoby a iniciatívy zamestnancov.²⁴

Efektívne riadenie spoločnosti sa prejavilo v roku 2022 vo zvýšení výsledku hospodárenia o 242%. Napriek zvýšeniu nákladov na energie, ktoré vzrástli o takmer 100%, spoločnosť dokázala vygenerovať výrazne vyššie výnosy, než boli celkové náklady. Po protipandemických opatreniach sa výrazne zvýšil dopyt po výrobkoch RONA a to aj napriek zvýšeniu cien v dôsledku inflácie. Tržby boli vyššie o 26%, než spoločnosť plánovala, pričom dramatický nárast spoločnosť evidovala v druhom kvartáli roku 2022, kedy musela začať zákazníkom k faktúre prirátavať energetickú prirážku kvôli energetickej kríze. RONA, a.s. v tomto období zažívala nielen enormný nárast vstupných nákladov, ale taktiež výpadky mnohých surovín a materiálov, ktoré pochádzali z krajín zasiahnutých vojnovým konfliktom na Ukrajine. Prostredníctvom energetickej prirážky sa spoločnosti podarilo udržať výrobný proces v prevádzke a vyrovnáť tak nečakaný nárast nákladov pri výrobe. Okrem toho v spoločnosti vzrástli aj náklady súvisiace so zamestnávaním zamestnancov. V roku 2022 spoločnosť prvýkrát v priebehu sledovaného obdobia zvýšila počet zamestnancov, nakoľko pri zvýšenom dopyte fungovalo všetkých sedem výrobných liniek a bolo potrebné doplniť stavy zamestnancov aj na ručnej výrobe a dekorovaní. Vývoj výnosov a nákladov z hospodárskej činnosti, ako aj výsledku hospodárenia možno vidieť na Obrázku 5:

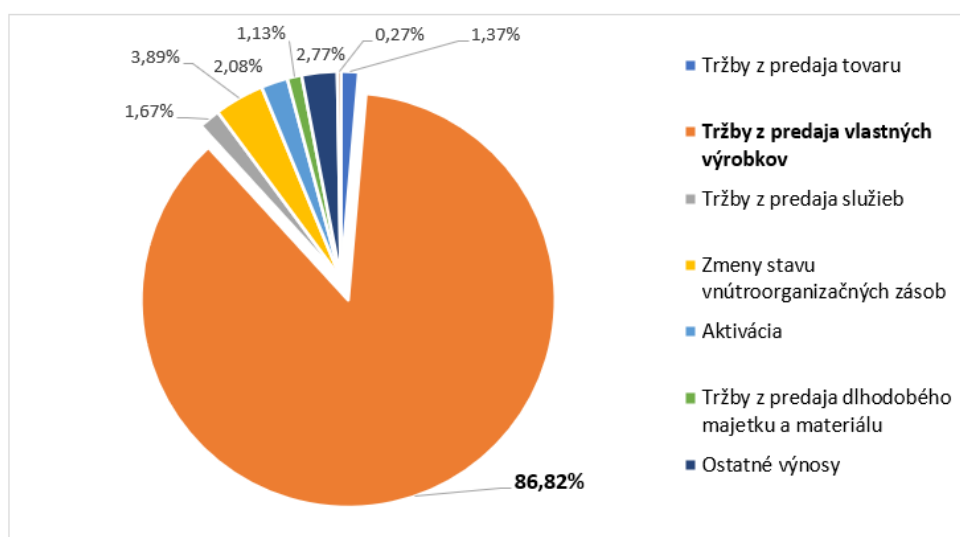

Obrázok 5 Výnosy, náklady a výsledok hospodárenia

Zdroj: vlastné spracovanie podľa údajov z účtovnej závierky spoločnosti RONA, a.s.

²⁴ <https://www.trend.sk/biznis/firma-puchova-je-trhu-130-rokov-vyroby-skla-dodava-aj-pre-svetove-aerolinky>

Z výnosov spoločnosti tvoria podstatnú väčšinu výnosy z hospodárskej činnosti, nakoľko finančná činnosť nie je hlavnou činnosťou podniku. Z výnosov z hospodárskej činnosti tvoria každým rokom väčšinu tržby z predaja vlastných výrobkov (v roku 2022 predstavovali tržby viac ako 95 mil. Eur, čo bolo takmer 87% výnosov), pričom už od roku 2007 v kategórii predaja vedú tvarované kalíšky a poháre a z typu výroby strojová výroba. V roku 2022 bolo ďalšou významnou položkou zmeny stavu vnútroorganizačných zásob, ktoré dosahovali hodnotou 4,2 mil. Eur takmer 3,9% podiel na výnosoch z hospodárskej činnosti. Z ostatných výnosov z hospodárskej činnosti tvorili značnú časť emisné kvóty a to v hodnote takmer 2 mil. Eur. Podnik taktiež čerpal od Ministerstva hospodárstva SR kompenzáciu venovanú energeticky náročným podnikom a to v hodnote 762 tis. Eur. Výnosy z finančnej činnosti tvoria rokmi najmä kurzové zisky. Väčšinu tovarov spoločnosť obchoduje v mene euro (EUR), avšak v menovom koši nájdeme aj americký dolár (USD) a britskú libru (GBP). V roku 2022 bolo 84,3% predajov v mene EUR, 11,3% v mene USD a 4,4% v mene GBP. V tomto roku došlo k opätovnému posilneniu USD a GBP voči EUR. Štruktúru výnosov spoločnosti v roku 2022 možno vidieť na Obrázku 6:

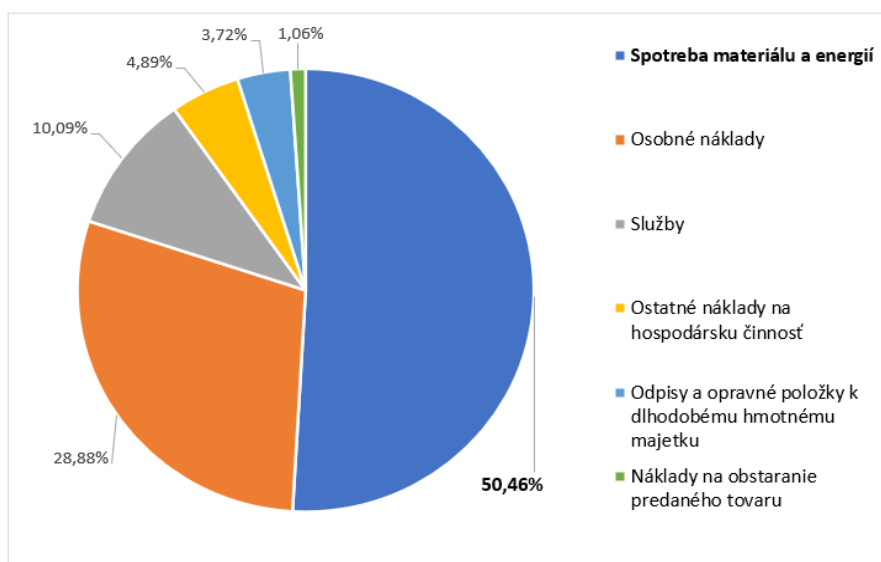

Obrázok 6 Štruktúra výnosov

Zdroj: vlastné spracovanie podľa údajov z účtovnej závierky spoločnosti RONA, a.s.

Náklady spoločnosti tvorili rokmi prevažne náklady na hospodársku činnosť, z ktorých v roku 2022 viac ako polovicu tvorili náklady na energie, materiál a neskladovateľné dodávky. Druhou najvýznamnejšou položkou nákladov sú osobné náklady tvoriace takmer 29% podiel na nákladoch, z ktorých medziročne vzrástli všetky položky okrem sociálneho zabezpečenia. Z osobných nákladov tvoria väčšinu mzdy zamestnancov, pričom možno povedať, že nárast osobných nákladov súvisí s nárastom počtu

zamestnancov, ako sme už vyššie spomínali. Z ostatných nákladov na hospodársku činnosť spoločnosť evidovala najvýraznejšie hodnoty v tvorbe rezervy na emisné kvóty. Náklady na finančnú činnosť medziročne mierne vzrástli. Viac ako jednu tretinu nákladov na finančnú činnosť tvorili nákladové úroky. Štruktúru vybraných nákladov spoločnosti, ktoré v roku 2022 tvorili významnú časť nákladov, možno vidieť na Obrázku 7:

Obrázok 7 Štruktúra nákladov

Zdroj: vlastné spracovanie podľa údajov z účtovnej závierky spoločnosti RONA, a.s.

4.2 Finančné pomerové ukazovatele

Pre zhodnotenie finančného zdravia podniku je vhodné využiť pomerové ukazovatele. V nasledujúcej podkapitole sa preto budeme venovať vybraným ukazovateľom likvidity, aktivity, zadlženosti a rentability. Následne hodnoty vybraných ukazovateľov porovnáme s hodnotami podnikov v rovnakom odvetví.

Ukazovatele likvidity

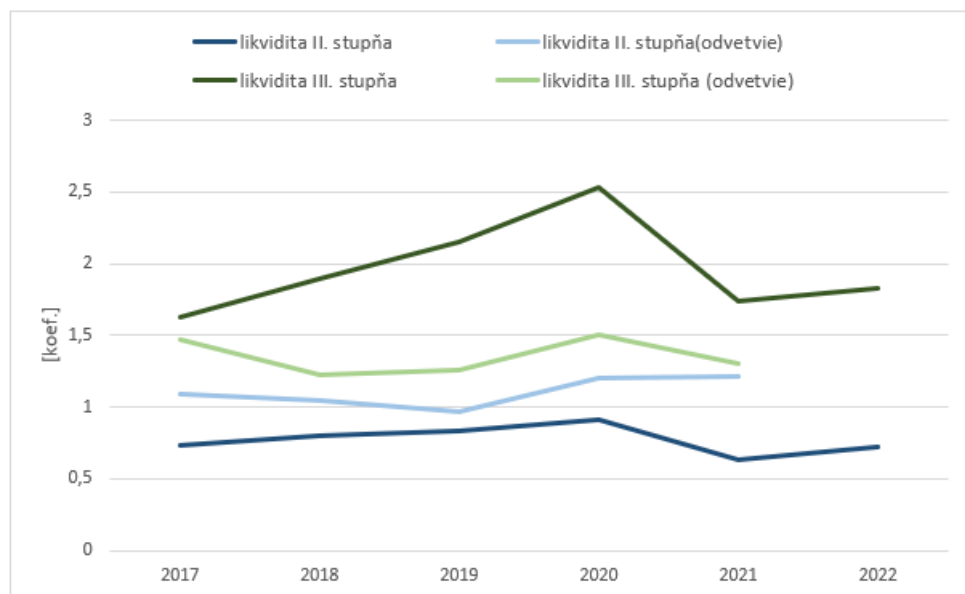
Vývoj pomerových ukazovateľov pohotovej likvidity, bežnej likvidity a celkovej likvidity v spoločnosti RONA, a.s. možno vidieť v Tabuľke 5:

Tabuľka 5 Ukazovatele likvidity

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
likvidita I. stupňa	0,01	0,02	0,02	0,01	0,008	0,09
likvidita II. stupňa	0,73	0,8	0,83	0,91	0,63	0,72
likvidita III. stupňa	1,63	1,89	2,15	2,53	1,74	1,83

Zdroj: vlastné spracovanie podľa údajov z účtovnej závierky spoločnosti RONA, a.s.

Likvidita I. stupňa spoločnosti bola v rokoch 2017-2021 na úrovni medzi 0,01 až 0,02, pričom jediný nárast počas sledovaného obdobia je evidovaný v roku 2022 na hodnotu 0,9. Hodnota tejto likvidity však bola každým rokom nižšia než je odporúčaný interval. Spoločnosť tak nemá dostatok prostriedkov v pokladnici a na bankových účtoch na pokrytie svojich krátkodobých záväzkov. Vývoj likvidity II. stupňa spoločnosti bol mierne odlišný od vývoja tejto likvidity v odvetví. Zatiaľ čo likvidita II. stupňa do roku 2018 v odvetví klesala, v spoločnosti je evidovaný nárast tohto ukazovateľa. Odlišný vývoj možno vidieť aj v roku 2021, kedy 50% podnikov malo túto likviditu vyššiu ako 1,21, no analyzovaný podnik zaostával a patril medzi 50% podnikov s horšou likviditou v odvetví. Pozitívny vývoj môžeme vidieť v likvidite III. stupňa, ktorá v spoločnosti do roku 2020 rástla na rozdiel od tejto likvidity v odvetví. Zmeny v likvidite III. stupňa boli v spoločnosti výraznejšie, než boli zmeny v odvetví. Podnik sa tak v priebehu rokov radil medzi polovicu podnikov s lepšou likviditou v odvetví, avšak nepatril medzi 25% podnikov s najlepšou likviditou III. stupňa. Vývoj ukazovateľov likvidity v podniku a odvetví možno vidieť na Obr. 8:

Obrázok 8 Ukazovatele likvidity

Zdroj: vlastné spracovanie podľa údajov z účtovnej závierky spoločnosti RONA, a.s

Na základe porovnania likvidity II. a III. stupňa možno povedať, že výrazne nižšia hodnota likvidity II. stupňa oproti likvidite III. stupňa naznačuje nadmerný stav zásob v podniku.

Ukazovatele aktivity

Doba obratu majetku v priebehu sledovaného obdobia skôr klesala, no v roku 2020 možno vidieť medziročný nárast o takmer 20%, kedy spoločnosti trvalo obrátiť majetok za jeden kalendárny rok takmer 318 dní. V roku 2020 však vzrástla aj doba obratu zásob, ktorá sa zvýšila na takmer 84 dní. Doba obratu majetku a doba obratu zásob tak v roku 2020 vykazovala najvyššie hodnoty počas sledovaného obdobia. Po roku však spoločnosť evidovala klesajúcu dobu obratu zásob, čo možno hodnotiť ako pozitívny vývoj. Doba splatnosti krátkodobých pohľadávok mala v priebehu sledovaného obdobia klesajúci charakter, čo je pozitívny vývoj, avšak v roku 2020 možno opäť vidieť výnimku, kedy doba splatnosti krátkodobých pohľadávok vzrástla o takmer 14% na hodnotu necelých 50 dní. Za sledované obdobie však nejde o najhoršiu hodnotu, nakoľko v roku 2017 trvalo spoločnosti celkom 54 dní kým inkasovala finančné prostriedky od odberateľov. Doba splácania krátkodobých záväzkov bola v priebehu sledovaného obdobia vyššia, než doba splatnosti krátkodobých pohľadávok. To znamená, že podnik skôr inkasuje ako platí záväzky. Doba splatnosti krátkodobých záväzkov mala do roku 2019 klesajúci charakter, pričom v roku 2019 trvalo spoločnosti v priemere 107,4 dní splatiť krátkodobé záväzky. V ďalšom roku 2020 bol evidovaný nárast mierny doby splatnosti krátkodobých záväzkov o necelé 3 dni, avšak v roku 2021 nárast predstavoval až 22,7 dní. Vývoj vybraných ukazovateľov aktivity zo skupiny doby obratu možno vidieť v Tabuľke 6:

Tabuľka 6 Ukazovatele aktivity zo skupiny doby obratu

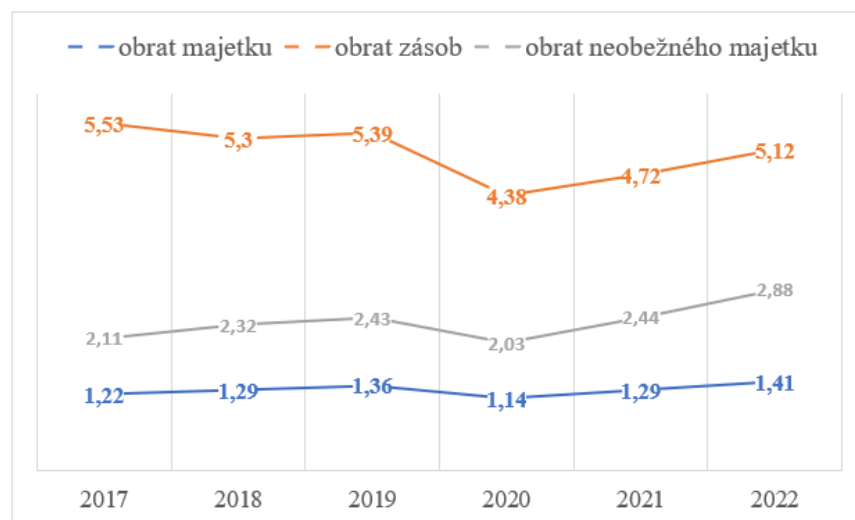
	2017	2018	2019	2020	2021	2022
doba obratu majetku [deň]	295,6	281,0	266,4	317,5	281,0	255,5
doba obratu zásob [deň]	65,9	68,7	67,6	83,1	77,3	71,1
doba inkasa krátkodobých pohľadávok [deň]	54,5	50,8	43,9	49,8	47,2	45,4
doba splatnosti krátkodobých záväzkov [deň]	129,3	123,8	107,4	110,1	132,8	108,5
doba inkasa krátkodobých pohľadávok z OS [deň]	46,79	42,99	37,43	38,15	35,81	32,96
doba splatnosti krátkodobých záväzkov z OS [deň]	98,85	93,01	71,91	81,25	99,55	83,78

Zdroj: vlastné spracovanie podľa údajov z účtovnej závierky spoločnosti RONA, a.s

Výrazný nárast v dobe obratu zásob v roku 2020 možno sledovať aj celkovo v odvetví. RONA, a.s. v priebehu rokov vyššiu dobu obratu zásob, než bola hranica horného kvartilu

v odvetví a tak sa podnik radil medzi 25% podnikov s najhoršou dobou obratu zásob v odvetví. Lepšie hodnoty vzhľadom na odvetvie podnik nadobudol v dobe splatnosti krátkodobých pohľadávok. V rokoch 2017, 2019 a 2021 podnik patril medzi polovicu podnikov s lepšou dobou splatnosti krátkodobých pohľadávok, než ostatné podniky v odvetví. V ostatných dvoch rokoch síce patril medzi podniky s horšou dobou splatnosti, avšak v oboch prípadoch prekročil hranicu mediánu o maximálne 3 dni. Dobou splatnosti krátkodobých záväzkov podnik patril medzi polovicu podnikov s kratšou dobou splatnosti v odvetví. Vývoj ukazovateľov aktivity v odvetví možno vidieť v Prílohe 1.

Ďalej sa pozrieme na ukazovatele aktivity zo skupiny obratu. Ukazovateľ obratu majetku dosiahol najpriaznivejšiu hodnotu v roku 2022, kedy jedno euro majetku vyprodukovalo 1,41 Eur tržieb. Vo všeobecnosti je vhodné, aby obrat majetku mal rastúcu tendenciu, čo platilo v prípade analyzovaného podniku s výnimkou roku 2020, kedy koeficient obratu majetku klesol na 1,14. Vzhľadom na odvetvie podnik patril medzi polovicu podnikov s vyššou hodnotou koeficientu obratu majetku. Podobne sa vyvíjala aj hodnota koeficientu obratu neobežného majetku. Obrat neobežného majetku dosiahol najpriaznivejšiu hodnotu koeficientu v roku 2022, kedy jedno euro dlhodobého majetku vyprodukovalo 2,88 Eur tržieb. V obrate zásob bol taktiež evidovaný pokles v roku 2020 a to na hodnotu 4,38, pričom najvyššiu hodnotu dosahoval v roku 2017 na úrovni 5,53. Vývoj ukazovateľov aktivity zo skupiny obratu možno vidieť na Obrázku 9:

Obrázok 9 Ukazovatele aktivity zo skupiny obratu

Zdroj: vlastné spracovanie podľa údajov z účtovnej závierky spoločnosti RONA, a.s

Ukazovatele zadlženosti

Celková zadlženosť podniku klesala do roku 2020 približne o 3% ročne, pričom v roku 2020 aj dosiahla najnižšiu hodnotu za sledované obdobie a to 55,61%. V roku 2021 už je

evidovaný nárast zadlženosti, čo bolo spôsobené koncoročným zvýšením limitu revolvingového investičného úveru o 2 mil. Eur v dôsledku zvyšujúcich sa cien energií. Najvyššiu zadlženosť podnik eviduje v roku 2022 a to na úrovni 69,14%. V tomto roku RONA, a.s. musela doplniť prevádzkové financovanie prostredníctvom bankových úverov na zabezpečenie dostatočnej likvidity a tak nárast objemu bankových úverov v tomto roku predstavoval približne 31%. Náklady na energie však v nákladovej štruktúre vzrástli niekoľkonásobne a tak je nárast externého financovania iba mierny. Podľa zlatého pravidla financovania by celková zadlženosť nemala presiahnuť 50%, no v západných ekonomikách je optimálnou hranicou 70% až 80%. Podnik túto hranicu neprekračuje. Úverová zadlženosť podniku taktiež klesala až do roku 2021 a to na úroveň 23,98%. Nasledujúci rok však vzrástla o necelé 2%, čo bolo spôsobené už vyššie spomenutým navýšením likvidity prostredníctvom bankových úverov. Úverová zadlženosť však bola v priebehu sledovaného obdobia nižšia ako 50%, čo z tohto hľadiska možno hodnotiť pozitívne, nakoľko v podniku momentálne približne $\frac{1}{4}$ kapitálu tvoria bankové úvery. Dlhodobá zadlženosť aktív rástla do roku 2020 na hodnotu 2,41%, no ďalším rokom klesla o viac ako percento. Dlhodobé aktíva tvoria približne polovicu majetku podniku, avšak dlhodobé zdroje nepokrývajú ani 20% tohto majetku. Podľa zlatého bilančného pravidla by mal byť dlhodobý majetok financovaný z dlhodobých záväzkov, aby podnik nemal financie k dispozícii kratšie, než je potrebné na splatenie dlhodobého majetku. Podnik RONA, a.s. je v tomto prípade podkapitalizovaný. Posledným vybraným ukazovateľom zadlženosti je stupeň samofinancovania, ktorý rástol do roku 2020, kedy podnik financoval 43,83% majetku zo svojich vlastných zdrojov. Nasledujúci rok 2021 možno vidieť pokles koeficientu a to v dôsledku navýšenia úverov, ako sme už spomínali vyššie pri celkovej zadlženosti. Navýšením úveru vzrástli cudzie zdroje podniku a financovanie z vlastných zdrojov tak kleslo. Medziročné poklesy sú evidované až do roku 2021, kedy spoločnosť financovala 30% svojho majetku zo svojich vlastných zdrojov. Tokové zadlženie malo do roku 2019 klesajúci vývoj, pričom tomto roku dosiahlo aj najnižšiu úroveň a to 3,72 rokov, počas ktorých by spoločnosti trvalo splatiť záväzky prostredníctvom zisku a odpisov. Hodnota ukazovateľa sa však zhoršila v roku 2020, pričom nárast pokračoval aj v roku 2021 a to na hodnotu 7,91 rokov. V poslednom roku sledovaného obdobia mala spoločnosť RONA hodnotu tokového zadlženia 7,19 rokov. Úrokové krytie bolo rokmi v hodnote vyššej ako 1 a tak možno povedať, že podnik vyprodukuje dostatočný objem zisku na platenie úrokov. Najpriaznivejšiu hodnotu možno vidieť v roku 2019, kedy koeficient úrokového krytia bol na úrovni 30. Po roku 2019 však

jeho hodnota klesala až na úroveň 9,08 v roku 2021. Vývoj ukazovateľov zadlženosti v priebehu sledovaného obdobia možno vidieť v Tabuľke 7:

Tabuľka 7 Ukazovatele zadlženosti podniku RONA, a.s.

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Celková zadlženosť [%]	65,14	62,39	58,79	55,61	63,14	69,14
Úverová zadlženosť [%]	32,76	31,50	29,18	28,55	23,98	25,42
Dlhodobá zadlženosť [%]	1,62	1,81	1,94	2,41	1,37	1,45
Stupeň samofinancovania [koef.]	34,27	37,05	40,66	43,83	36,26	30,00
Tokové zadĺženie [rok]	5,34	4,44	3,72	5,22	7,91	7,19
Úrokové krytie [koef.]	13,45	19,26	30,00	14,65	9,08	15,73

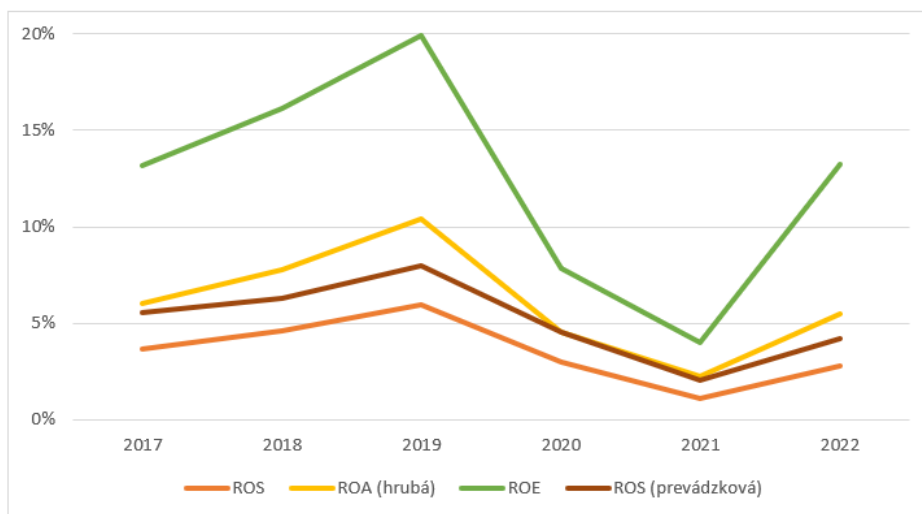
Zdroj: vlastné spracovanie podľa údajov z účtovnej závierky spoločnosti RONA, a.s

Prvé dva roky sledovaného obdobia RONA, a.s. patril medzi polovicu podnikov s horšou celkovou zadlženosťou, no od roku 2019 si polepšil a dostal sa za hranicu mediánu smerom k dolnému kvartilu. Vývoj zadlženosti v odvetví však prebiehal mierne odlišne, než vývoj zadlženosti v analyzovanom podniku. Zatiaľ čo v odvetví zadlženosť rástla do roku 2019, v RONA, a.s. klesala a to až do roku 2020. Rovnaký vývoj možno vidieť v roku 2021, kedy bol v odvetví evidovaný výraznejší nárast a rovnako tomu tak bolo aj v podniku. Podniky podľa všetkého reagovali na dôsledky pandémie a pre zabezpečenie likvidity zvyšovali cudzie zdroje. Úverová zadlženosť podniku bola v priebehu rokov v odvetví na nulovej hodnote, pričom RONA, a.s. dosiahla najnižšiu úverovú zadlženosť v roku 2021 na úrovni 23,98%. V priebehu rokov tak podnik patril medzi ¼ podnikov s najhoršou úverovou zadlženosťou. V dlhodobej zadlženosti aktív mal však podnik lepšie hodnoty, než 25% podnikov v odvetví. Tokové zadĺženie v podniku malo v priebehu sledovaného obdobia lepšiu hodnotu, než mala polovica podnikov v odvetví. Avšak podnik RONA, a.s. nepatril medzi ¼ podnikov s najlepšou hodnotou ukazovateľa tokového zadĺženia. Hodnotou úrokového krytia patril podnik v priebehu celého sledovaného obdobia medzi podniky

s vyššou a teda lepšou hodnotou tohto ukazovateľa. Celkový vývoj hodnôt ukazovateľov zadĺženosti v odvetví možno vidieť v Prílohe 2.

Ukazovatele rentability

Ukazovatele rentability boli priebehu rokov v kladných hodnotách, čo možno hodnotiť pozitívne, nakoľko kladné hodnoty naznačujú ziskovosť. Ukazovatele mali pomerne podobný vývoj, nakoľko do roku 2019 rástli, pričom v tomto roku dosiahli najvyššiu hodnotu. Naopak najväčší prepád týchto ukazovateľov bol evidovaný v roku 2021. Najvyššie hodnoty dosahovala rentabilita vlastného imania (ROE). V roku 2019 sa vklad vlastníkov zhodnotil o takmer 20%, no nasledujúce roky ROE klesla najvýraznejšie to všetkých ukazovateľov rentability a to na necelé 4%. Výrazné zmeny ROE spôsobil najmä výsledok hospodárenia, ktorý sa v uvedených obdobiach menil výraznejšie než hodnota vlastného imania. Rentabilitu aktív (ROA) sme v tomto prípade počítali s výsledkom hospodárenia pred zdanením, aby sme túto hodnotu vedeli porovnať s dostupnými hodnotami v odvetví. ROA taktiež dosiahla najlepšie výsledky v roku 2019, kedy jedno euro majetku vyprodukovalo takmer 11 centov zisku. Podobne ako pri ostatných ukazovateľoch rentability, ROA evidovala najmenšiu hodnotu v roku 2021. Dynamika ukazovateľa ROE je vyššia než u ROA. Rentabilita tržieb (ROS) dosahovala najvyššiu hodnotu v roku 2019, kedy jedno euro tržieb prinieslo približne 6 centov zisku. Situácia sa však zhoršila s rokom 2020, kedy ROS podobne ako ostatné ukazovatele začala klesať až na hodnotu 1,10% v roku 2021. Pre zhodnotenie tohto vývoja bude vhodné ukazovatele opäť porovnať s odvetvím, pričom sme ráтали aj s prevádzkovou rentabilitou tržieb, nakoľko údaje k ROS nie sú k dispozícii. Vývoj ukazovateľov rentability možno vidieť na Obrázku 10:

Obrázok 10 Ukazovatele rentability podniku RONA, a.s.

Zdroj: vlastné spracovanie podľa údajov z účtovnej závierky spoločnosti RONA, a.s

Z údajov za odvetvie možno povedať, že minimálne $\frac{1}{4}$ podnikov mala v priebehu rokov záporné ukazovatele rentability. RONA, a.s. však každým rokom vykazovala kladné hodnoty, pričom zaujímavý je aj rozdielny vývoj ROE v podniku v porovnaní s odvetvím. S hodnotou ROE v rokoch 2017 a 2018 podnik patril medzi polovicu podnikov s lepšou ROE, pričom v ďalšom roku sa dostal až za hranicu horného kvartilu, čím sa radil medzi 25% podnikov s najlepšou hodnotou ROE v odvetví. Po roku 2019 hodnota ROE v podniku klesla a tak sa vrátil medzi lepšiu polovicu podnikov. V roku 2021 možno vidieť v odvetví skôr rastúcu tendenciu ROE, avšak v analyzovanom podniku jeho hodnota klesla na hodnotu 3,97%. Od hranice s horšou polovicou podnik tak v roku 2021 delili iba 2%. Podobný vývoj bol evidovaný v ukazovateli ROA, kedy sa podniku najlepšie darilo v roku 2019, kedy najviac 25% podnikov malo hodnotu hrubej ROA na úrovni aspoň 6,87%, zatiaľ čo podnik vykázal 10,42%. Rovnako v prípade prevádzkovej ROS patril podnik v roku 2019 medzi podniky s najlepšimi hodnotami. Zatiaľ čo hodnota prevádzkovej ROS na hranici horného kvartilu v odvetví klesla na 5,90%, podnik RONA, a.s. dokázal ROS navýšiť na 8,01%. Celkový vývoj ukazovateľov rentability v odvetví možno vidieť v Prílohe 3.

V neposlednom rade sa pozrieme na vývoj podielu pridanej hodnoty na tržbách, novovytvorenej hodnoty na tržbách a EBITDA na tržbách. Najskôr však priblížime tvorbu pridanej hodnoty v podniku, ako aj vývoj jednotlivých položiek v priebehu rokov. Pridanú hodnotu v podniku tvorí obchodná marža a výroba očistená o výrobnú spotrebu. Obchodná marža v priebehu rokov vzrástla z hodnoty 116 077 Eur v roku 2017 na 388 938 Eur v roku 2022, čo predstavuje 235% nárast. V rámci obchodnej marže bol výrazný nárast zaznamenaný v tržbách z predaja tovaru, ktoré vzrástli o 25% výraznejšie, než náklady vynaložené na obstaranie tovaru. Hodnota výroby podniku taktiež v priebehu rokov vzrástla z viac ako 62 mil. Eur na viac ako 103 mil. Eur, čo predstavuje 61,4% nárast. Z položiek, ktoré vstupujú do výroby, najvýraznejšie vzrástli tržby z predaja služieb a to takmer 128%. Dôležité je spomenúť aj nárast v položke zmena stavu vnútroorganizačných zásob, ktorá zo zápornej hodnoty -109 207 v roku 2018 vzrástla na viac ako 4,2 mil. Eur. Naopak hodnota aktivácie v priebehu rokov poklesla o približne 3%. Posledná hlavná položka, ktorá tvorí pridanú hodnotu je výrobná spotreba, v ktorej bol v priebehu rokov taktiež zaznamenaný nárast. Vo výrobnej spotrebe výrazne vzrástla položka spotreba materiálu, energie a ostatných neskladovateľných dodávok a to o 122%. Náklady na poskytované služby vzrástli o 12%. Naopak opravné položky k zásobám poklesli zo 123 Eur na -4239 Eur.

Tvorbu pridanej hodnoty v podniku možno vidieť v Tabuľke 8, zatiaľ čo podrobnejší vývoj položiek možno vidieť v Prílohe 4.

Tabuľka 8 Tvorba pridanej hodnoty

	2017	2022	Index
Obchodná marža (OM)	116 077	388 938	3,351
Výroba (VYR)	62 256 646	103 690 847	1,614
Výrobná spotreba (VS)	33 358 101	63 775 404	1,912
Pridaná hodnota = OM + VYR - VS	31 014 622	40 301 381	1,300

Zdroj: vlastné spracovanie podľa údajov z účtovnej závierky spoločnosti RONA, a.s.

Podiel pridanej hodnoty na tržbách v priebehu sledovaného obdobia klesol o takmer 9%. Najvyššiu hodnotu dosahoval v roku 2019 na úrovni 52,45%, zatiaľ čo najnižšiu v roku 2022 na úrovni 40,85%. Rok 2022 bol evidovaný aj najvýznamnejší prepád tohto ukazovateľa a to medziročne až o 11%. Prepád bol spôsobený výrazným 35% nárastom v tržbách (predovšetkým v tržbách z predaja vlastných výrobkov), zatiaľ čo pridaná hodnota vzrástla o necelých 8%. V priebehu rokov 2017-2021 podnik RONA, a.s. patril medzi ¼ podnikov s najlepším podielom pridanej hodnoty na tržbách. Podiel novovytvorenej hodnoty na tržbách sa pohyboval priemerne na úrovni 6%, avšak v roku 2020 bol evidovaný výrazný pokles na hodnotu 1,81%, nakoľko pokles pridanej hodnoty bol výraznejší, než pokles osobných nákladov alebo odpisov. Podnik však v priebehu rokov patril medzi 50% podnikov s lepšími hodnotami tohto ukazovateľa, pričom v roku 2019 patril aj medzi 25% najlepších podnikov. Podiel EBITDA v tržbách do roku 2019 rástol medziročne približne o 1%, no v roku 2020 začal klesať. Pokles bol spôsobený viac ako polovičným poklesom výsledku hospodárenia pred zdanením oproti minulému roku. Najvýraznejšie ukazovateľ EBITDA v tržbách však poklesol nasledujúci rok 2021. Keď sa však pozrieme na vývoj ukazovateľa v odvetví, podnik RONA, a.s. patril medzi polovicu podnikov s lepšou hodnotou ukazovateľa v odvetví. Vývoj podielu pridanej hodnoty, novovytvorenej hodnoty a EBITDA na tržbách možno vidieť v Tabuľke 9, pričom uvedené ukazovatele v odvetví možno vidieť v Prílohe 5.

Tabuľka 9 Pridaná hodnota, novovytvorená hodnota a EBITDA v tržbách

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Pridaná hodnota na tržbách [%]	49,29	50,54	52,45	51,50	51,20	40,85
Novovytvorená hodnota na tržbách [%]	6,01	6,48	7,63	1,81	5,68	6,04
EBITDA na tržbách [%]	11,54	12,51	13,52	10,56	6,95	8,11

Zdroj: vlastné spracovanie podľa údajov z účtovnej závierky spoločnosti RONA, a.s

Na základne porovnania novovytvorenej hodnoty v roku 2022 s rokom 2017 možno usúdiť, že jej vývoj bol pozitívny. Podiel novovytvorenej hodnoty na pridanej hodnote v priebehu rokov vzrástol o 21,2% (index 1,212). Podiel osobných nákladov na pridanej hodnote v priebehu rokov vzrástol o 0,5%, čo je však akceptovateľné, nakoľko osobné náklady vzrástli o 30%, zatiaľ čo tržby vzrástli o 56,77%. Podiel odpisov na pridanej hodnote naopak poklesol o takmer 24%, čo môže napovedať nedostatočnú reprodukciu dlhodobého majetku. Vnútornú štruktúru pridanej hodnoty a podiel osobných nákladov, odpisov a novovytvorenej hodnoty v pridanej hodnote možno vidieť v Tabuľke 10:

Tabuľka 10 Vnútorná štruktúra pridanej hodnoty

	2017	2022	Index
Pridaná hodnota (PH)	31 014 622	40 304 381	1,300
Osobné náklady (ON)	23 298 755	30 419 690	1,306
Odpisy (ODP)	3 928 993	3 922 923	0,998
Novovytvorená hodnota (NVH)	3 786 874	5 961 768	1,574
ON/PH	0,7512	0,7547	1,005
ODP/PH	0,1267	0,0973	0,768
NVH/PH	0,1220	0,1479	1,212

Zdroj: vlastné spracovanie podľa údajov z účtovnej závierky spoločnosti RONA, a.s.

Nákladovosť podniku

Pre vyjadrenie efektívnosti využitia nákladov možno použiť ukazovateľ prevádzkovej nákladovosti. V priebehu sledovaného obdobia hodnota ukazovateľa bola menšia ako 1, a tak výsledkom hospodárenia z hospodárskej činnosti bol v priebehu rokov zisk.

Najpriaznivejšiu hodnotu dosahoval ukazovateľ nákladovosti v roku 2019, kedy na vygenerovanie jedného eura zisku bolo potrebných 92 centov nákladov. Naopak najmenej priaznivú hodnotu ukazovateľ dosahoval v roku 2021, kedy na jedno euro zisku pripadalo 98 centov nákladov. V prípade celkovej nákladovosti výnosov boli hodnoty každým rokom väčšie ako 1 a tak spolu z hospodárskej a finančnej činnosti bola vykázaná strata. Vývoj bol spôsobený záporným výsledkom hospodárenia z finančnej činnosti, nakoľko nákladové úroky a kurzové straty boli vyššie než kurzové zisky. Najpriaznivejšia hodnota celkovej nákladovosti bola evidovaná v roku 2021, kedy jedno euro zisku stálo 1,015 Eur nákladov. Naopak najmenej priaznivá hodnota bola v roku 2018 na úrovni 1,061. Osobná nákladovosť, odpisová nákladovosť a nákladovosť služieb mali najnižšiu a teda najpriaznivejšiu hodnotu v roku 2022, zatiaľ čo materiálová a energetická nákladovosť v roku 2021. Vývoj ukazovateľov nákladovosti v podniku možno vidieť v Tabuľke 11:

Tabuľka 11 Nákladovosť výnosov

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
prevádzková nákladovosť	0,946	0,939	0,924	0,957	0,981	0,962
celková nákladovosť	1,049	1,061	1,078	1,039	1,015	1,036
osobná nákladovosť	0,354	0,362	0,373	0,407	0,361	0,277
odpisová nákladovosť	0,060	0,059	0,053	0,059	0,045	0,036
nákladovosť služieb	0,143	0,133	0,135	0,130	0,163	0,097
materiálová a energetická nákladovosť	0,364	0,353	0,334	0,332	0,331	0,484

Zdroj: vlastné spracovanie podľa údajov z účtovnej závierky spoločnosti RONA, a.

Záver

Pandémia COVID-19 ovplyvnila finančné zdravie mnohých podnikov na celom svete. S rozsiahlymi opatreniami sa narušili dodávateľské reťazce, čo spôsobovalo mnohým podnikom značné problémy pri udržiavaní samotnej prevádzky. Tieto problémy viedli k zníženiu objemu výroby, zvýšeným nákladom a v mnohých prípadoch k dočasnému alebo trvalému zatvoreniu podnikov. Náhly a drastický pokles spotrebiteľského dopytu, spolu s neistotou okolo možného vývoja ekonomiky a verejného zdravia, ešte viac zhoršil finančné problémy v podnikoch. Situácia ovplyvnila predovšetkým odvetvia závislé od diskrečných výdavkov ako napríklad pohostinstvo a cestovanie, čo nepriamo ovplyvnilo aj nami analyzovaný podnik RONA, a.s. – výrobcu úžitkového skla najmä pre reštaurácie, hotely a letecké spoločnosti.

Hlavným cieľom bakalárskej práce bolo analyzovať dopad pandémie COVID-19 na finančné zdravie vybraného podniku RONA, a.s. Bakalárska práca obsahuje štyri hlavné kapitoly. V prvej kapitole práce sme priblížili teoretické východiská finančného zdravia podniku, pričom sme objasnili aj teóriu finančnej analýzy. V tomto kontexte sme objasnili ciele, funkcie a používateľov finančnej analýzy. V neposlednom rade sme priblížili pomerové finančné ukazovatele ako metódu na hodnotenie finančného zdravia podniku. Druhá kapitola práce vymedzila hlavný cieľ práce a čiastkové ciele práce. V tretej kapitole sa čitateľ dozvedá o metodike a metódach, ktoré sme použili pri spracovaní práce. V tejto kapitole tak charakterizujeme objekt skúmania, pracovné postupy, spôsob získavania údajov a ich zdroje a taktiež interpretáciu výsledkov z analýzy. Posledná hlavná kapitola práce skúma finančné zdravie vybraného podniku RONA, a.s. Najskôr sa v kapitole zameriavame na analyzovanie finančných výkazov spoločnosti, pričom skúmame vývoj a štruktúru ich položiek v období rokov 2017 – 2022. Následne v kapitole analyzujeme vývoj hodnôt pomerových ukazovateľov spoločnosti, na základe ktorých hodnotíme finančné zdravie podniku. Prostredníctvom porovnania pomerových ukazovateľov podniku so strednými hodnotami ukazovateľov v odvetví hodnotíme postavenie podniku v odvetví.

Analýzou ukazovateľov likvidity sme zistili, že podnik nemá dostatočne likvidné prostriedky na svojich účtoch na pokrytie krátkodobých záväzkov. Jediné pozitívne hodnoty sme videli v likvidite III. stupňa, avšak tie boli spôsobené nadmernými zásobami v podniku. Nadmerné zásoby môžu viazať kapitál, zvyšovať náklady na skladovanie a predstavovať riziko zastarania alebo znehodnotenia zásob. Podnik by mohol zvážiť využitie softvéru na

správu zásob alebo systémy plánovania podnikových zdrojov (ERP) na sledovanie úrovni zásob, trendov predaja a automatizáciu procesov objednávania. Tieto systémy môžu poskytnúť cenné informácie o výkonnosti zásob a pomôcť optimalizovať úroveň zásob.

Podľa ukazovateľov aktivity možno povedať, že podnik všeobecne skôr inkasuje pohľadávky, než platí svoje krátkodobé záväzky. Na jednej strane je pozitívny fakt, že podnik dokáže rýchlejšie inkasovať pohľadávky v porovnaní s ostatnými podnikmi v odvetví. To umožňuje podniku udržiavať si likviditu a byť menej závislým od externým zdrojov financovania. Na strane druhej tento prístup môže viesť k nespokojnosti dodávateľov, napätým vzťahom alebo dokonca ťažkostiam so zabezpečením výhodných podmienok v budúcnosti. Taktiež investori a veritelia môžu na tento prístup nazerať skôr negatívne.

Nárast v ukazovateľoch zadlženosti v príchodom pandémie v roku 2020 bol evidovaný v dlhodobej zadlženosti, v stupni samofinancovania a v tokovom zadlžení. Naopak celková zadlženosť, úverová zadlženosť a úrokové krytie v tomto období poklesli. Ekonomické dôsledky pandémie sa prejavili až v roku 2022, kedy podnik vhodne reagoval a na zabezpečenie likvidity čerpal dodatočný úver. Avšak negatívne možno hodnotiť podkapitalizovanosť podniku, nakoľko značná časť dlhodobého majetku je financovaná z krátkodobých zdrojov. Tento stav v podniku môže viesť k insolventnosti. Podkapitalizovanie ovplyvňuje aj rentabilitu podniku, pri ktorej sme videli, že v priebehu rokov značne klesla. Podnik by tak mohol zvážiť predaj dlhodobých aktív s nízkou výkonnosťou, aby získal prostriedky a zefektívnil operácie. Výnosy z predaja aktív môžu byť použité na posilnenie kapitálových rezerv spoločnosti a zameranie sa na hlavné výrobné aktivity. Je dôležité uprednostniť iniciatívy, ktoré zvyšujú ziskovosť a udržateľný rast, pred rýchlym rozširovaním na úkor finančnej stability. Podnik by sa mal sústrediť na zlepšovanie marží, zvyšovanie kvality produktov a budovanie lojality zákazníkov, aby dosiahli dlhodobú ziskovosť.

Zoznam použitej literatúry

1. KALOUDA, František. Finančná analýza a riadenie podniku. Plzeň: Vydavateľstvo a nakladateľstvo Aleš Čeněk. 2014 ISBN 9788073806460
2. ŠLOSÁROVÁ, Anna. – BLAHUŠIAKOVÁ, Miriam. Analýza účtovnej závierky : Wolters Kluwer, 2020, ISBN 978-80-571 0166-6
3. KOTULIČ, Rastislav - KIRÁLY, Peter. – RAJČÁNIOVÁ, Miroslava. Finančná analýza podniku, Bratislava: Wolters Kluwer, 2018, ISBN978-80-8166-888-1
4. KISLINGEROVÁ, Eva. a kol.: Manazérske financie. vyd. Praha : C. H. Beck, 2004, ISBN 978-80-7179-8026
5. KRAFTOVÁ, Ivana. Finanční analýza municipální firmy. 1. vyd. Praha : C. H. Beck, 2002, ISBN 978-80-8168-888-1
6. ORESKÝ, Milan. - REHÁK, Róbert. Finančná a ekonomická analýza obchodného podniku 2. vyd. Bratislava : Wolters Kluwer, 2019, ISBN 978-80-571-0174-1
7. DLOUHOŠOVÁ, Dana. Finančné riadenie a rozhodovanie v podniku : analýza, investovanie, oceňovanie, riziko, flexibilita. 3., rozš. vyd. Praha: Ekopress, 2010. ISBN 978-80-86929682
8. ČIŽINSKÁ, Romana. Základy finančného riadenia podniku. Praha: Grada, 2018, ISBN 978-80- 271-0194-8
9. Zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov. In: Poradca č. 3. Žilina : Poradca s.r.o., 2005, s. 15-72.
10. KOTULIČ, Rastislav. a kol. Finančná analýza podniku. 3. vyd. Bratislava: Wolters Kluwer, 2018, ISBN 978-80-8168-888-1
11. ŠLOSÁROVÁ, Anna. – BLAHUŠIAKOVÁ, Miriam. Analýza účtovnej závierky : Wolters Kluwer, 2020, ISBN 978-80-571 0166-6
12. ZALAI, Karol. a kol.: Finančno-ekonomická analýza podniku, Bratislava : Sprint 2 s.r.o., 2013, ISBN 978-80-89393-80-0
13. KNÁPKOVÁ, Adriana – PAVELKOVÁ, Drahomíra. – ŠTEKER, Karel. Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady. 2. rozš. vyd. Praha: Grada, 2013, ISBN 978-80-247-4456-8 8
14. HRVAĽOVÁ, Božena a kol. Moderné metódy ohodnocovania akcií. Ekonomický časopis. 2011, č. 2.
15. <https://www.trend.sk/biznis/firma-puchova-je-trhu-130-rokov-vyrobky-skladava-aj-pre-svetove-aerolinky>

Zoznam príloh

Príloha 1: Ukazovatele aktivity v odvetví

Príloha 2: Ukazovatele zadlženosti v odvetví

Príloha 3: Ukazovatele rentability v odvetví

Príloha 4: Tvorba pridanej hodnoty

Príloha 5: Pridaná hodnota na tržbách, novovytvorená hodnota na tržbách a EBITDA na tržbách v odvetví

Príloha 1: Ukazovatele aktivity v odvetví

			2017	2018	2019	2020	2021	2022
Doba obratu zásob [deň]	podnik	RONA, a.s.	65,99	68,78	67,62	83,18	77,31	71,16
	odvetvie	DK	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		Me	0,75	0,53	1,00	4,93	1,07	
		HK	33,52	25,23	31,16	46,56	50,71	
Doba splatnosti kr. pohľadávok [deň]	podnik	RONA, a.s.	54,57	50,87	43,96	49,82	47,26	45,41
	odvetvie	DK	19,44	15,55	8,65	13,67	11,11	
		Me	69,87	49,70	45,09	46,95	53,40	
		HK	137,24	101,94	75,07	87,54	77,02	
Doba splatnosti kr. záväzkov [deň]	podnik	RONA, a.s.	129,3	123,8	107,4	110,1	132,8	108,5
	odvetvie	DK	66,03	64,72	56,61	47,59	58,08	
		Me	168,42	126,38	119,08	142,36	168,73	
		HK	538,71	498,46	442,69	825,84	867,47	
Obrat aktív	podnik	RONA, a.s.	1,22	1,29	1,36	1,14	1,29	
	odvetvie	DK	0,18	0,24	0,45	0,08	0,04	
		Me	1,05	1,00	1,00	0,83	0,77	
		HK	1,67	2,21	2,00	1,69	1,75	

Príloha 2: Ukazovatele zadlženosti v odvetví

			2017	2018	2019	2020	2021	2022
Celková zadlženosť [%]	podnik	RONA, a.s.	65,14	62,39	58,79	55,61	63,14	69,14
	odvetvie	DK	22,24	17,06	23,42	12,47	18,35	
		Me	56,36	60,46	62,40	57,47	65,91	
		HK	90,44	97,23	99,97	95,48	98,22	
Úverová zadlženosť [%]	podnik	RONA, a.s.	32,76	31,50	29,18	28,55	23,98	25,42
	odvetvie	DK	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		Me	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		HK	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Dlhodobá zadlženosť aktív [%]	podnik	RONA, a.s.	1,62	1,81	1,94	2,41	1,37	1,45
	odvetvie	DK	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		Me	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		HK	4,49	5,47	3,94	3,07	3,53	
Tokové zadlženie [rok]	podnik	RONA, a.s.	5,34	4,44	3,72	5,22	7,91	7,19
	odvetvie	DK	4,03	3,10	2,42	2,11	3,06	
		Me	9,61	13,42	9,02	9,94	14,36	
		HK	Inf.	Inf.	Inf.	Inf.	Inf.	
Úrokové krytie	podnik	RONA, a.s.	13,45	19,26	30,00	14,65	9,08	15,73
	odvetvie	DK	-Inf.	-Inf.	-Inf.	-Inf.	-Inf.	
		Me	9,88	2,83	3,84	4,30	7,15	
		HK	Inf.	Inf.	Inf.	Inf.	Inf.	

Príloha 3: Ukazovatele rentability v odvetví

			2017	2018	2019	2020	2021	2022
ROA hrubá [%]	podnik	RONA, a.s.	6,02	7,75	10,42	4,52	2,21	5,48
	odvetvie	DK	-4,74	-5,77	-5,90	-7,44	-4,73	
		Me	0,72	0,35	0,51	0,00	0,09	
		HK	11,06	8,74	6,87	12,20	7,25	
ROE [%]	podnik	RONA, a.s.	13,19	16,15	19,90	7,81	3,97	13,26
	odvetvie	DK	-18,51	-25,72	-44,97	-54,00	-21,92	
		Me	1,62	0,61	0,93	0,00	1,21	
		HK	23,32	20,31	16,04	20,59	26,39	
ROS prevádzková [%]	podnik	RONA, a.s.	5,58	6,31	8,01	4,53	2,07	4,19
	odvetvie	DK	-32,16	-9,23	-10,24	-26,10	-19,72	
		Me	2,31	1,46	1,23	1,04	1,59	
		HK	8,87	8,69	5,90	12,45	11,57	

Príloha 4: Tvorba pridanej hodnoty

PH		Tvorba pridanej hodnoty	2017	2022	Index
		tržby z predaja tovaru	894 908	1 505 099	1,682
	-	náklady vynaložené na obstaranie predaného tovaru	778 831	1 116 161	1,433
+	=	OBCHODNÁ MARŽA	116 077	388 938	3,351
		tržby z predaja výrobkov	61 223 735	95 307 128	1,557
	+	tržby z predaja služieb	802 982	1 828 262	2,277
	+/-	zmena stavu vnútroorganizačných zásob	-109 207	4 271 483	-39,114
	+	aktivácia	2 339 136	2 283 974	0,976
+	=	VÝROBA	64 256 646	103 690 847	1,614
		spotreba materiálu, energie a ostatných neskladovateľných dodávok	23 923 554	53 150 821	2,222
	+	služby	9 434 424	10 628 822	1,127
	+/-	opravné položky k zásobám	123	-4 239	-34,463
-	=	VÝROBNÁ SPOTREBA	33 358 101	63 775 404	1,912
=		PRIDANÁ HODNOTA	31 014 622	40 304 381	1,300

Príloha 5: Pridaná hodnota na tržbách, novovytvorená hodnota na tržbách a EBITDA na tržbách v odvetví

Podiely na tržbách	Štat. Ch.	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Pridaná hodnota na tržbách [%]	RONA, a.s.	49,29	50,54	52,45	51,50	51,20	40,85
	DK	3,56	3,68	-1,69	0,20	-0,42	
	Me	19,30	19,52	20,30	19,19	15,96	
	HK	39,39	39,16	40,63	41,46	33,28	
Novovytvorená hodnota na tržbách [%]	RONA, a.s.	6,01	6,48	7,63	1,81	5,68	6,04
	DK	-21,60	-15,82	-28,06	-27,37	-24,58	
	Me	2,50	2,21	1,19	-0,29	0,58	
	HK	10,19	9,41	6,76	13,28	10,48	
EBITDA na tržbách [%]	RONA, a.s.	11,54	12,51	13,52	10,56	6,95	8,11
	DK	-25,17	-5,86	-19,47	-18,48	-21,39	
	Me	6,31	5,57	4,34	6,91	5,60	
	HK	13,98	14,32	14,37	19,37	15,81	